

Vasara...

Nuotrauka Uosio Juodvalkio

KAD PATYS NEBŪTUME KALTI

Pokalbis su Lituanus Fondacijos pirmininku inž. Valdu Adamkavičium

"Lituanus" žurnalas, leidžiamas energingo jaunosios lietuvių kartos susibaudėlių būrio, šiuo metu laisvojo pasaulio lietuviuose vykdo talkos, paramos bei prenumeratos vąj. Reikia tikėtis, kad visuomenė neliks kurčia "Lituanus" šauksmui ir nemunos ranka į užsibrėžtuosius vąjus tikalus. Visam gi am reikalaui labiau nušviestį užkalbino me eile klausimų dabartinį Lituanus Fondaciją, kuo džiaugiamasi ir dėl ko nuliūstama?

— Esate Lituanus Fondacijos, besirūpinančios šio mūsų anglų kalba leidžiamo žurnalo dabartimi ir ateitimi, pirmininkas. Sakykite, kokiu pagrindu yra suorganizuota Lituanus Fondacija, kuo džiaugiamasi ir dėl ko nuliūstama?

— Lietuvių studentų sąjunga, norėdama sudaryti pastovų ir tvirtą organizacinį vienetą, kuris būtų atsakingas už LITUANUS žurnalo leidimą, gyveniman pašaukė Lituanus Fondaciją. Užsibrėžtuose tiksluose buvo pramatyta ne vien "Lituanus" žurnalo leidimas, bet ir kitokia veikla, organizuojant mokslines konferencijas, skiriam lituanistines stipendijas, ruošiant ir išleidžiant mokslinius darbus, liečiančius Lietuvą, jos problemas ir kultūrinius, kūrybinius lietuvių atsiekimus. Darbo barai plačiausi, tačiau Fondacijoje teturime vienintelį neatsikratomą rūpestį: bet kokia kaina išlaikyti "Lituanus" žurnalą. Šiuo metu "Lituanus" siunčiamas į visą pasaulį. Tai svarus anglų kal-

Inž. Valdas Adamkavičius
Nuotr. P. Petručio

klausimą: ar turime moralinę teisę uždaryti šį spausdintą žodį, nesvarbu, kokį pasiteisinimą besurastume, kai "Lituanus" vietoje neturime nieko naujo pastatyti?

Didžiausią rūpestį mums kelia mūsų naujoji inteligentija, mūsų pačių kolegos. Jie visi šian dien stipriausiai finansiniai įsikūrę. Jų skaičius prašoka kelis tūkstančius. Esu tikras, kad jų vieny įsipreigojimas užsiprenumeruoti "Lituanus" žurnalą, užtikrintų jo finansinį pagrindą. Bet kur jie? Nenoromis kyla mintis, kad rūpestis išlaikyti ir skelbti pasauliui lituanistinę medžiagą kultūringu, akademi-

tėvams, kuriems doleris yra kur kas sunkiau uždirbamas. Štai kodėl su liūdesiu iškeliu šią tikrovę, kviesdamas visus jaunuosius kolegas: inžinierius, gydytojus, ekonomistus, chemikus, mokytojus, profesorius — ATSLIEPKITE! Tuo pačiu pridėdu ir prašymą visai lietuvių visuomenei: ir toliau neleiskime "Lituanus" žurnalui sustoti. Šio žurnalo puslapius kalbame į pasaulį apie lietuvių tautą. Sustabdžius "Lituanus", įsiviešpataus tyla. Nekaltinkime tada kitų, jog niekas apie mus nenori kalbėti ar mus prisiminti. Patys būsime kalti dėl tos kurtinančios tylos.

— Lietuvių visuomenėje girdisi balsų, kad "Lituanus" neremtinai, kadangi nepatinka straipsniai, nepatinka ten rašantieji. Ar yra rimto pagrindo tokiems kaltinimams?

— Gyvenime pasitaiko įvykių, žmonių, darbų, kuriems asmeniškai nepritariama. Bet žvelkime dalyko esmėn. Vien tikslai, kad straipsnis ar asmuo nepriimtinas, negalima pasmerkti viso mišiniško darbo. Reikalui esant, pakeičiami redaktoriai, peržiūrima žurnalo linija. Tai taikytina ir "Lituanus". Šį reikalų svarstymo mastelį prisitaukinkime patys sau, nes priešingu atveju padariniai gali būti neatitaisomi.

— Kurie yra pagrindiniai "Lituanus" uždaviniai? Ar žurnalas laisvajame pasaulyje pateisina į jį lietuvių sudėtas viltis? Kaip jis yra priimamas angliškai kalbančios visuomenės?

— Fondacijos nariams "Lituanus" uždaviniai buvo ir yra nesikeičią: kalbėti ir akivaizdžiai parodyti pasauliui lietuvių tautos kūrybinį talentą, jos socialinius, ekonominius laimėjimus ir politinį veidą, priminti pasauliui "autos teisę į laisvą gyvenimą ir laisvą kūrybą. Kiek mes pateisiname savos visuomenės viltis, yra sunku atsakyti. Jeigu ištėvėme daugiau kaip dešimtmetį, buvome visuomenės remiami, ti-
tuos, kad atsakymas turėtų būti teigiamas. Angliškai skaitančios visuomenės reakcija iš viso pasaulio yra lengvai nustatoma. Tai laišškai, besirenkanti Lituanus

Fondacijoje. Kiekvienas lietuvis, kuris peržiūrės šiuos laiškus, pasididžiuos lietuviu esąs. Tai gražus rinkinys laišku, susijusių iš viso pasaulio, kuriuos pasirašė mokslininkai, visuomenininkai, įstaigos, universitetai ir t. t. Jeigu būtų pinigų, vertėtų vien savai visuomenei tokį laišku rinkinį atspausdinti ir išdalinti.

— Asmeniškai net ir su "Lituanus" redaktoriais kalbant, buvo kai kuriais atvejais jaučiamas lyg jų baimė mūsų lietuviškuosius reikalus pristatyti pasauliui mūsų pačių težėmis, teisiškai to žodžio subanalizavimu. Ar kiekviena propaganda jau turi būti sveriama tik keiksmažodine prasme? O gal kai kas mūsųose jau ir tiesa, ir pareiga pradeda pravaradžiuoti propagandos vardu? Kaip jūs suprantate "Lituanus" kelią tarp mokslinio objektyvumo ir propagandos? Ar tikrai čia būtinas tas žodelytis TARP?

— Šiuo klausimu palietėme tautrią problemą. Propagandos žodis, lyg šmėkla, persekioja ne vien mūsų bendruomenę. Antrojo pasaulinio karo metu diktatūrai sukurtas propagandos aparatas visus padarė jauriais. Man propaganda, čiuo atveju lietuviška, turi skirtingą prasmę. "Lituanus" žurnalas savo buvimu yra propaganda savo tautinei bendruomenei. Taip pat kiekviena lietuviška knyga, sukurta paveikslas, mokslo veikalas, parašyta disertacija, mokslinis atsiminimas ir viso to pristatymas plačiai pasaulinei auditorijai yra aukščiausio laipsnio ir didžiaji pagedautina propaganda. Savų tezių iškėlimas yra būtinas. Mano minėta prasme, mes esame savos tautos propagandis, tai ir esame toli nuo keiksmažodinės ar totalistinės bevertės propagandos. Todėl nematau jo reikalo naudotis žodelyčiu TARP, kadangi "Lituanus" puslapiuose, pristatant savo tautos teises bei darbus, galime tai at-

Kertinė Parastė

DOMĖJIMASIS ČIURLIONIU

Paryžiuję leidžiamo lenkų žurnalo "Kultura" š. m. birželio mėn. 6/236 nr. tilpo Andrzej Nakov'o 26 puslapių straipsnis apie M. K. Čiurlionį. Autorius, meno istorijos studentas, trejus metus rinkęs medžiagą apie Čiurlionį, buvo susirišęs su prof. Rannitu, kuris susidomėjęs šio mūsų dailininko kūryba įvedė į pasaulinio masto meno istorijos leidinius, o taip pat ir su M. K. Čiurlionio muziejumi Kaune. Nakovas savo straipsniui panaudojo didžiulą literatūros apie Čiurlionį, parašytos ne lietuvių kalba. Gaila tik, kad jis, matyt, negavo susipažinti su naujaisiais veikalais apie Čiurlionį kaip tik lietuvių kalba, o ypač su Gaudrimo bei Savicko "M. K. Čiurlionis" ir V. Landsbergio "Pavasario Sonata".

Nakovo manymu, esama dviejų tezių, susidariusių, bandant įvertinti M. K. Čiurlionio kūrybą, o ypač jo tapybą. Pirmoji — tai kai kurių Vakarų ir Amerikos autorių pastangos iškelti Čiurlionį pirmuoju abstrakcionistu, ta kryptimi nuėjusiu anksčiau už Kandinskį, oficialų tos meno krypties pradininką. Antroji — tai nuomonė socialistinio realizmo klyskeluose įstrigusių sovietinų meno istorikų laikanti nepriimtiniu savo meno koncepcijoms to, kas gali būti įtarta turėjimu ko nors bendro su abstrakcionizmu, viso gretai ir Čiurlionio kūrybos panaigimas ir, ryšium su tuo, lietuvių pastangos kelti Čiurlionį, kaip d'lelį lietuvių tautinės dvasios tapytoją.

Iki šiol, sako Nakovas, M. K. Čiurlionio kūryba tik labai paviršutiniškai buvo bandyta surišti su Europos meno istorijos visuma. Nakovo teigimu, Čiurlionio kūrybą galima suprasti, tik surišus jo nagrinėjimą ne vien su ano laiko Petrapilio dailininkų tarpe veikusių idėjų analize, bet su visos Vakarų Europos ano laiko meno ir literatūros gyvenimo pažinimu.

Toliau Nakovas svarsto, kad pastarųjų kelių dešimtmečių bėgyje, Vakarų meno istorikams, negalint prieiti prie Rusijos meno turtų, didžia dalim palengvint Vakarams sukurti tezę, jog M. K. Čiurlionis buvo abstrakcionizmo pradininkas. Silpnė visų ligšiolinių studijų apie Čiurlionio kūrybą glūdi tame, mano lenkiškai rašas autorius, kad pirmiausia buvo bandyta kelti savotišką dailininko skirtingumą, o ne tai, kas jo kūryboje buvo bendro su ano laikotarpio meno srovėmis. Gi Čiurlionio kūryba ir net visa jo gyvenimo raida neatskiriama nuo gyvenamojo laikotarpio filosofijos ir kitų dailininkų laikysenos bruožų.

Muzikos srityje M. K. Čiurlionis Nakovui buvo pirmasis lietuvių kompozitorius jau Europos masto, kurį galima laikyti viso Lietuvos muzikinio gyvenimo organizatoriumi. Tačiau XX amžiaus meno istorijai Čiurlionis visų pirma yra svarbus kaip tapytojas. Tik didelė dalis jo darbų yra žuvusi. Ir jo korespondencijos tik dalis paskelbta, o ir tai su nemažomis vertimų klaidomis. Menkos kokybės tapybos medžiagos, kurias vartojo Čiurlionis, privedė prie daugelio jo tempera darbų visiškų išblukimo. Visa tai labai apsunkina Čiurlionio kūrybos analizę.

M. K. Čiurlionio kūrinius su muzikos sąvokų pavadinimais, Nakovo manymu, reikėtų vadinti simbolizmu kvadratu. Ypač vėlyvuose savo paveiksluose, pasiekdamas vizualinės simbolistikos viršūnes, pasinaudodamas muzikos teorijų štafažu ir persekiojamas vizijos ritminio judesio, kuris turis būti ryšiu tarp plastikos ir muzikos, pateikdamas paveikslą plokštėje gliausias metafizines idėjas, Čiurlionis svaivoja apie meno sintezę. Gi meno sintezės idėja ir buvo labiausiai populiarius mitas meno pasaulyje laikotarpyje prieš abstraktaus meno atsiradimą, 1910—1912 metais. Savo tapyboje Čiurlionis Nakovui yra it linzė, kurios fokuse susikirto to laikotarpio visi intelektualiniai meniniai spinduliai, gimstant didžiausiam mūsų amžiaus intelektualiniam eksperimentui — abstrakcionizmui, kurio ribų M. K. Čiurlionis vis dėlto neperžengęs. Tačiau, sako Nakovas, Čiurlionio kūryboje svarbiausia yra ne jos rezultatai, o kūrėjo estetinė pažiūra, jo galvosena. Nors vienmečiai M. K. Čiurlionį laikė "outsider'iu", bet tikrumoje jis buvo bene pats ryškiausias savo laikotarpio menininkas, laikotarpio filosofijos vaizduotojas.

Trumpai čia atpasakojome A. Nakovo svarstymus apie M. K. Čiurlionį, paskelbtus laisvojo pasaulio lenkų žurnale "Kultura", ne todėl, kad jiems pritarume ar prieštarautume, o tik norėdami atkreipti dėmesį į vis ir vis besikartojantį faktą — pasaulinį susidomėjimą mūsų Čiurlioniu ir jo kūryba. J. Dn.

M. K. Čiurlionis

Jūros sonata — Finale

GRAFIKA IR GRAFIKAI

Vienos meno šakos istorinė raida ir pasiektieji rezultatai

(Tęsinys iš praėjusio šeštad.)

3

Šiandieną esame stebėtojai tikro grafikos meno renesanso. Grafika, kuri, kaip menas prasidėjo penkioliktame amžiuje, yra turėjusi labai kūrybingų ir išblėsusių laikotarpių. Buvo laikai, kada grafikos darbai buvo vertinami ir pripažinti reikšminga meno šaka, bet buvo ir tokių laikų, kuriuose grafika neturėjo kito tikslo, kaip tik kopijuoti ant popieriaus tai, ką tu laikų garsieji dailininkai buvo nutapę ant drobės.

Nors oficialioji grafika prasidėjo, kaip minėjome, penkioliktame šimtmečiu, bet jau prieš tai Europoje buvo paplitusios lošimo kortelės, šventųjų paveikslėliai ir rankraščių iliustracijos. Visa tai buvo spausdinama nedideliais kiekiais nuo išrašytų medžio lentų. Bet šie primityvūs grafikos pavyzdžiai buvo atlikti ne menininkų, o medžio piaušytojų, knygų rašytojų ar spaustuvininkų. Seniausios, lig šiol išlikęs meniškas grafikos darbas — metalo raizynas yra Berlyno muziejuje. Jis sukurtas nežinomo dailininko 1446 metais. Tą nežinomąjį meno istorikai pavadino "1446 metų Meisteriu".

Vokietijoje prasidėjęs metalo raizymas persimetė į Olandiją, Prancūziją, Italiją, Ispaniją, po truputį pasklidamas beveik po visą Europą. Bet daugelis tų grafiškų, kaip anksčiau minėjome, buvo atlikti ne dailininkų, o metalo graviruotojų, kurie jau šimtais metų prieš tai dekoravo šarvus ir ginklus visokiausiais pagražinimais. Tarp anų grafiškų, kurie galėtų būti priskirti jau prie tikrų menininkų, randame tik Martyną Schongauerį, Vokietijoje ir Andriejų Mantęną Italijoje. Bet jau šešiolikto šimtmečio pradžioje pasirodė grupė metalo raizytojų, kurie kartu buvo ir tikrieji menininkai. Tarp jų vokietis Albrechtas Duereris išskyla aukščiausiais už visus. Išskyrus gal Rembrandto grafiką, Duererio grafikos darbai šiomis dienomis yra brangiausi pasaulinėje meno rinkoje. Norėtume čia pastebėti, kad Duereris laikomas ir oforto technikos pradininku. Jo svarbiausiais sekėjais laikomi Lukas

VALENTINAS RAMONIS

van Leydenas Olandijoje ir Marcantonio Raimondi Italijoje. Grafika, kuri prasidėjo kaip tikroji meno apraška, norint dailininkui išsakyti tokiu būdu, kokį jis kitoje technikoje negalėjo išgauti, šešiolikto šimtmečio pradžioje virs į vien tik kopijavimo amatą. Išliko nauja raizytojų ir spaustuvininkų profesija, kuri mėgino tenkinti masių poreikalus, nukopijuojant tų dienų garsiuosius paveikslus, juos didžiais kiekiais atspausdinant ir pardavinėjant. Net pats garsusis Rafaelis naudojosi sandomo raizytojo pagalba, norėdamas paveikslų kopijas plačiau paskleisti. Todėl šešiolikto ir septyniolikto amžiaus savarajioje metalo raizymas, nors ir labai išgarsintas, prarado savo meniškąją vertę.

James Abbott Whistler (amerikietis, 1943-1903) Senelė (ofortas) Valentino Ramonio nuosavybė

Atsirado naujas atspaudų pardavinėjimo verslas. Didžiausiose Europos miestuose įsikūrė pardavėjai, kurie su raizytojų ir spaustuvininkų pagalba sukūrė tūkstančius beverčių darbų, kuriuos pardavinėdami miestiečiams, karaliams, bajorams ir šiaip visuomenei, jais užvertė visą anais laikais žinomą pasaulį. Politinės, mitologinės ir religinės temos buvo tada mėgiausios, nors taip pat buvo graibstomi ir peizažai bei architektūrinės temos vaizdai. Rubenso, Van Dycko ir kitų garsiujų dailininkų kopijos buvo už vis labiausiai mėgiamos.

Septyniolikto amžiaus pabaigoje ir aštuoniolikto pradžioje ypač paplito portretų graviravimas. Visi tų dienų garsieji politikai, didikai, kariai, popiežiai ir vyskupai, menininkai ir mokslininkai buvo atvaizduoti metalo, o jų portretų atspaudai bu-

Lucas van Leyden (olandas, 1494-1533) Vargdieniai (ofortas) Valentino Ramonio nuosavybė

vo parduodami arba net ir dykai išdalinami. Noriu pastebėti, kad mūsų čia suminėtas laikotarpis grafikoje reiškėsi vien tik metalo graviūra, atlikta instrumentais plieno ar žalvario plokštėse. Ofortas, vienintelis tais laikais tikrai meniškąs grafikos technika, vystėsi labai lėtai. Bet jau septyniolikto amžiaus pradžioje su Salvatore Rosa, Jacques Callotu, A. van Dycku ir Rembrandtu ofortas turėjo progos išsivystyti. Bet tik Rembrandto darbai susilaukė tais laikais tikro pripažinimo. Jo grafika, tiek tada, kiek ir dabar, yra laikoma nepalenkiamu lygiu. Darbai, kuriuos jis dovanodavo ar parduodavo už skatikus, dabartiniais laikais parduodami už tūkstantines sumas. Dar nelabai seniai vienas jo ofortų buvo parduotas už 80,000 dolerių.

Aštuoniolikto amžiuje tikros meniškios grafikos, su keliomis išimtimis, beveik kaip ir nerandame. Ofortas čia yra maišomas su kitomis technikomis, išrandami nauji būdai, kaip mezotintas, aquatintas, toninė grafika ir daugelis kitų. Tikroji linijinė grafika beveik kaip

ir pranyksta. Tik vienas anglas, William Blake, pasiryžęs nepasiduoti, išskyla kaip gryniausias kūrybingiausias to laikotarpio grafikas.

4.

Aštuoniolikto šimtmečio gale ir devyniolikto pradžioje vėl stebime grafikos, o ypač oforto, iškilimą. Italijoje pasirodė Giovanni Battista ir Giovanni Tiepolo, Antonio Canale (Canaletto) ir Piranesi šeima. Šie pastarieji neturi sau konkurentų architektūrinių ir senovės paminklų temų atvaizdavime. Giovanni Battista Piranesi visą laiką praleido Italijoje, užregistravdamas savo ofortų serijose senovinės Romos pastatus ir jų griuvėsius, o jo sūnus Francesco, revoliucijos ištumtas, keliauvo po Europą, atlikdamas užsakymus anų laikų valdovams.

P. ŠILEIKIS, O. P.

Ortopėdas, Protezistas.
Aparatai-Protezai, Med. ban. dažai, Spec. pagalba kopoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PTOspec 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8, Seštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadienis 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ, GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti HU 8-3222

Ofiso telefonas: PR 8-3229

Res. telef. WAlbrook 5-5076

DR. S. BIEŽIS

CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadienis uždaryta. Antradienis ir penktadienis vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGŲ
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštad. 2-4 val. vak.
Trečiadienį ir kitu laiku pagal susitarimą.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9 antr., penktad. 1-5, treč. ir sešt. tik susitarus.

k. p

tarp kurių buvo ir Lietuvos didysis kunigaikštis bei Lenkijos karalius Stanislovas Augustas Poniatovskis.

Šiuo laiku atsirado ir trečioji grafikos technika — litografija. Prasidėjusi Bavarijoje, ji greit persikėlė į Angliją ir į Prancūziją, kur buvo pripažinta kaip nauja ir įdomi grafikos forma. Čia dailininkai, kurių tarpe buvo Gericault ir Ingres, ją beveik pasisavino, paversdami savo mėgiamausiu užsiėmimu. Bet nė vienas dailininkas nėra taip litografijoje pasižymėjęs, kaip garsusis prancūzas Honore Daumier, kuris per savo gyvenimą sukūrė tūkstančius karikatūrų

ir satyrinių piešinių, pasinaudodamas šia naujai išrasta priemone. Nuo šio laiko dailininkai vartojo vieną ar kitą būdą savo mintims išreikšti. Bet nuo paties Rembrandto laikų nerandame tokio gero grafiko, kokiu buvo ispanas Farniseco Goya. Jis daugiausia vartojo oforto techniką, bet pastaraisiais savo gyvenimo metais sukūrė seriją didelių litografių. Jeigu Rembrandtas padarė revoliuciją septyniolikto amžiaus grafikoje, tai Goya tą padarė aštuonioliktojo ir devynioliktojo. Jo "Caprichos", "Desastres de Guerra", "Praverbios" ir "Tauromaquia" (Nukelta) 5 psl.)

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA

2751 West 51st Street

Valandos: antradienis, penktadienis 2-9 v. Seštadienis 10-1 v. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą

Ofs. 735-4477, Rez. PR 8-0900

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6440 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

Akušerija ir moterų ligos

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867

DR. B. GAIZIONAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė akušerija ir moterų ligos

2454 West 71st Street

(71-oji ir Campbell Ave. kampas)

Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Seštad. 12-3 val. popiet

Trečiadienis uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220

Namu — rez. PROspect 8-9081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA

GYDYTOJA IR CHIRURGE

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirt., ir penkt. nuo 12 iki 3 v. ir nuo 5 iki 8 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika

2815 W. 71st Street

Ofiso val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v. Sešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir Seštad. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. Olympe 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį ir Seštad. tik susitarus.

Tel. — REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuviai gydytojas)

3925 West 59th Street

Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Seštad. 12-3 val., o trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympe 2-4150

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Street, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienį.

Seštadienis 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

7156 South Western Avenue

Pirmad., antrad., ketvirt., ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiadienį, nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. Seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.

Ofiso tel. RE 7-1168

Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street

Telefonas HEmlock 6-3545

(Ofiso ir rezidencijos)

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773; Rez. PR 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

CHIRURGAS

2858 West 63rd Street

Valandos: pirmad., ketv., 5 — 8 val., antrad. ir penkt. 1 — 4 val. Pirminėja tik susitarus

Ofiso HE 4-1518 Rez. 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS

2454 West 71st Street

(71-oji ir Campbell Ave. kampas)

Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Seštad. 9 v. r. — 2 v. d. d.

DR. A. PUSTELNIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697

SPEC. VIDAUS LIGOS

5159 South Damen Avenue

Valandos: 1-9 val. p. p. Išskyrus trečiadienį

Tel. 423-2660

DR. E. RINGUS

RENTGENOLOGAS

9760 S. Kedzie Ave.

Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir sešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS

2745 West 69th Street

Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę

VAL. pirmad., antr., ketv., penkt., nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadienis ir kitu laiku susitarus (telefonu)

Telef. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

Tikrina akis ir prietaik akinius, keičia stiklus ir rėmus

4455 S. California Ave., YA 7-7381

VAL. 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien, trečiadienis uždaryta; Seštadienis nuo 10 v. r. iki 1 val. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA

Ofisas 2454 West 71st St.

Val. antrad. nuo 2-5 popiet, ketvirtad. nuo 6-8 vak.

Ofiso telef. 776-2880

Rez. telef. PR 8-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS

AKIŲ LIGŲ, IR CHIRURGIJA

PRITAIKO AKINIUS

15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.

Kabineto tel. 887-3020

Namų tel. 839-1071

Visitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Adresas: 4255 W. 63rd Street

Ofiso tel. REliance 5-4410

Rez. tel. GRevehill 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir chirurgija

Ofisas 2750 W. 71st Street

Telefonas 925-8296

Valandos: 2-3 v. p. p. penktad. 10-12 v. r. 2-8 val. vak. Sešt. 1-4 v. vak. Sekmd. ir uždaryta.

Rez. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS

Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.

Tel. PROspect 8-1223

Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 12 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Seštad. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Pirminėja ligonius tik susitarus

Val. 2-4 p. p. ir 6-8 v. vak. Treč. ir Seštad. uždaryta

Telefonas — GRevehill 6-2823.

DR. A. VALIS-LABOKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

2524 West 69th Street

Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak. Seštadienis 1 iki 4 val. Trečiadienį uždaryta

Tel. PROspect 6-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VASKAS)

GYDYTOJA IR CHIRURGE

6648 S. Albany Ave.

Val. pirm., antrad., ketv. 6-8 v. vak.; penkt. ir Seštad. 2-4 popiet. Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3107 West 71st Street

Val. 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir Seštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 767-2141. Namų 634-4850

DR. PETRAS ZLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6449 So. Pulaski Road

MEKSIKOS TURGŪS

B. CIPLIAUSKAITE

Būti Meksikoje ir nematyti nei vieno kaimo turgaus — tai lyg susipažinti su tuo kraštu tik per knygą. Vieną kartą per savaitę susikongreguoja ten visos gyvenimas, ir tai geriausia proga pamatyti įvairius žmonių tipus ir pasigrožėti jų gaminiais. Sunku įtikėti, kad šiam amžiuje dar tiek daug jų atsiduoda kruopščiam, smulkiam rankų darbiui, už kurį paskui gauna tik centus. Tačiau čia ir glūdi jų dorybė: jie dirba ne tiek dėl uždarbio, kiek tėsiami seną tradiciją, išdidūs savo sugebėjimais. Ant ra vertus, prieš 30–40 metų net ir tie keli centai jiems būdavo neprieinami: didelė indėnų dalis buvo tik tarnai, traktuojami beveik kaip vergai, ir visus jų darbas ėjo ponams. Gi laisvai kalnuose gyvenantieji, norėdami ką parduoti turguj, turėdavo pasiruosti į tikrą kovą: prie kiekvieno miesto vartų jų laukdavo „užpuolikių“ armija, kurie stengdavosi atimti visas atnešamas prekes, numesdami vieną du centus, kaip išmaldą. Ir kadangi tai būdavo baltieji, vargšas indėnas niekam negalėjo skųstis.

Nepaprastai įdomūs tie indėnai. Kiekviena grupelė skiriasi savo dialektu, savo apranga, savo menu. Nuolankūs, kuklūs iš paviršiaus, vargingi, tačiau su nepalaužiama valia ir išdidumu viduj. Sunku indėną permatyti ar suprasti, bet kartais tiesiog jaučiasi jo panika baltajam, per ilgą amžių eilę ji taip žiauriai išnaudojusi.

Turgaus dieną net ir autobusų stotis virsta teatru: vos tik išlipus, matai pro duris besispraudžiančius ilgais sijonais indėnus, apie kaklą persimetusias du didžiulius ryšulius, kuriuose spūda kalakutai, rankose įsistėvusios žviegiantį paršuką ar avinuką, ant galvos kartais linguojančias vaisių ar daržovių perpildytą pintinę. Net ir mažytės mergytės tempia už savę didesnes puotynes; vos tik iš autobuso išsiritę, pradeda aukštai, išstėtu balsu siūlyti savo prekes.

Savo šore turgus kiek primena Maroką: tokios pat ryškios spalvos, stiprūs kvapai; viskas sukrauta krūvelėse tiesiog ant žemės. O pardavėjos nemėgsta, kad jas fotografuotum, dangstosi veidą, išvydę foto aparatą. Čia pat kepama ir parduodama žuvis ar mėsa, čia pat nulupami, supiaustomi ir praeiviams siūlomi vaisiai. O kai tų vaisių gausybė, koks jų kvapnumas, koks jų skonis! Vien jais galėtum gyventi. Ir jei pirmą kartą turguj

dar atrodo, kad gal ir per daug širšių ar musių apie juos zuja, vėliau pripranti ir griebti juos, kaip skanėstą.

Viena iš pirkimo turguj (bet, tiesą pasakius, visoje Meksikoje, net pačiose ištaigingiausiose krautuvėse) ypatybė: derėjimasis. Sakoma, kad niekad nereikia sumokėti daugiau, negu pusę prašomos kainos. Įgudę pirkėjai nusidera iki trečdalio. Žinoma, tai priklauso ir nuo vietovės: yra kaimų, kur pardavėjas nenuleis nei cento. Kartais gi net koku derėtis: ir prašoma kaina jau tokia žema, o į prekę tiek darbo įdėta. Ir tada sakai sau, kad netinki Meksikos gyvenimo būdai, bet sumoki ne niurnėdamas.

Kiekviena provincija turi savo dirbinius, kiekvienas miestelis savo turgaus dieną. Kai kurie jau taip išgarsėję, kad sutinki juose beveik tiek pat turistų, kaip ir indėnų. Taip, pavyzdžiui, Toluca, apie 60 km nuo Meksikos, lengvai pasiekiami ir viena iš spalvingiausių turgaus vietų. Čia itin daug šiaudų dirbinių, krepšių, pintinių, įvairiausių figūrėlių. Jokiam turguj netrūksta keramikos, nors kiekviena provincija turi savitą, lengvai atpažįstamą stilių. Ten raibsta akys nuo spalvų, formų, dekoratyvinių raštų. Bet už vis įdomiau žiūrėti, kaip tie puodai ar kitos smulkmėnos išpakuojami iš gausiai išsiuvinėtų skarų, iš rankų darbo audinių.

Audinių rojus — Oaxaca, Meksikos pietuose, įdomi ne tik savo dirbiniais, bet ir ypatingo žalsvo akmens pastatais į tvirtovę panašiomis bažnyčiomis, aplinkinėm piramidėm. Turgus ten kasdien, ir jame visko rasi. Išgarsėjęs Oaxaca savo „serape“ (ploni austi kilimai), „rebozo“ (stole), sijonais, margom blizžem. Ne reta ten pamatyti moteriškę, pardavinėjančią pigius niekniekius, bet pačią, pasipuosusią tikro aukso su perlais auskarais, ilgais karoliais: tai aukso kraštas, ir brangenybės paveldimos iš kartos į kartą. Įdomus šis turgus ir tuo, kad viena jo dalis užimta mažytėm būdelėm — „restoranais“, kuriuose, nors jie iš karto ir gana įtartinais atrodo, atrandamas pats skaniausias maistas, palydimas ilgų pašnekesių su savininke, tipinga indėne.

Turgus Meksikoje — tikra mokyla. Tiek norintis studijuoti liaudies meną, tiek etnologiją ten atras geriausią dirvą, pasiūnė žmogaus gilumon, išsineš neužmirštamų įspūdžių.

Jean Baptiste Corot (prancūzas, 1796-1875) Italiją atšimenant (ofortas) Valentino Ramonio nuosavybė

PROPAGANDA IR PRAMOGOS MASKVOS TELEVIZIJOJ

V. ALSEIKA, Vokietija

Televizija sparčiais žingsniais žengia į priekį ne tik Vakarų pasaulyje, bet ir Sovietų Sąjungoje. Maskvos priemiestyje Oostankino pastatytas pats didžiausias Europoje televizijos bokštas — 525 metrų aukščio ir, žinoma, jis nemažas kliuvynys lėktuvų susisiekimui. Tačiau bokštas turi svarbią paskirtį, nes jau greitai laiku numatoma, bokšto įrengimais pasinaudojant, televizijos programos išspinduliuoti į visas sovietinio koloso sritis. To bokšto apačioje jau baigiami statyti televizijos stoties pastatai ir jų apimtis nemaža, nes pastatų plotis — 105 metrų, o ilgis — net 415 metrų. Netenka abejoti, kad sovietai televizijai skiria vis didesnę dėmesį ir ypač jos poveikiui masėms, o juk propagandos srityje tai itin svarbu. Maskvoje įvyksta svarbių suvažiavimų, neseniai vyko rašytojų suvažiavimas ir partijai — o juk ji pagrindinis propagandos vairuotojas — svarbu kuo plačiau masėse paskleisti visa tai, ką ji iškelia.

„Teta Valia“ — visų vaikų numylėtinė

Šiuo metu sovietinė televizija turi du kanalus (panašiai ir Lietuvoje, šalia Vilniaus televizijos programos, dar perduodama ir Maskvos TV programa). Pirmojoje programoje žiūrovai labiausiai pamėgę Valentiną Leontjevą, paprastai vadinamą „Teta Valia“ — Sovietijoje ji laikoma pačiu stambiausiu talentu „live“ programose. Ji jaučiasi visai laisvai, ji vaikams parodo, kaip piešti, klijuoti, siūti, ji natūraliai veda pasikalbėjimus su lėlimis. Tačiau pastaruoju metu sovietinės televizijos žiūrovai susižavėję kita vaikams skiriama programa, šį kartą antroje televizijoje. Toji programa pavadinama „Labanakt, vaikai“ ir 10 min. programa tiek patraukli, kad nuotykių sužavėti vaikai dar ilgai negali užmigti.

Žinoma, suaugusiųjų programų redaktoriai pavydi vaikams skiriamų programų autoriams. Jos trumpos, bet patrauklios — beje, prieš pat 7 val. vak. ir Vak. Vokietijoje tik radiofonai turi 5 minučių programas, kurių tikslas — vaikams papasakoti (Nukelta į 5 psl.)

AUGUSTO FEDERICO SCHMIDT

SŪNAUS PALAIDŪNO MALDAVIMAS

Tėve, atėjo valanda grįžti į tavo namus. Iš tikrųjų, nebėgalui daugiau. Daugiau nebėgalui pakelti vienumos. Tėve, kodėl tau neišpažinti, kad mano išdidumas lūžo.

Ir kad šiaunakt, tamsumoje, esu su drėgnom akim, pažėstas noro nebesipriešinti, Tėve, tavo namų ilgesni?

Kodėl tau neprisipažinti, kad jau nebėr manyje dykumos, nebėr dykumų sausros manyje, kad mano ašaros ją aptvindė, ir kad jaučiu silpnas spyruotis norui sugrįžti į tavo namus!

Leisk man įeiti į tavo namus prieblandos šviesoje, saulėleidžio pavargusioje šviesoje, leisk man įeiti lyg būčiau vienas tavo tarnų, kurie ateina ir išeina, atlikdami darbą. Ir niekas jų nemato. Pasitenkink, tėve, kad tavo sūnus miegos po tėvo stogu, tavo tėviškojo globoje! Tėve, negalėsiu pakesti pavydo, degančio mano brolio akyse.

Jis tavo dešinioji ranka; jis yra tas, kuris tau padėjo pralobti. Aš gi praradau savo dalį, tavo širdį perskrodžiau skausmu, tavo sielą prapildžiau nerimu, tuo tarpu kai mano brolis tave supo savo kukliu draugiškumu, aš tave palikau

ir išvykau į toli, į prakeiktas vietas, kurių liepe vengti ir šaltinis. Aš esu sūnus palaidūnas, tėviško medžio netikęs vaisius, esu klajūnas, nedėkingas, tavo gyvenimo griovikas. Žinau, mane myli labiau už brolį. Bet, jei nori parodyti savo meilę, Ir to, Tėve, man gana. akimirka žvilgtelk į mane, kai būsim vieni. Iš tavo akių aš mokėsiu save apžinti Tavyje, tavo paveikslą ir panašumą, o Tėve, ir mano priegloba!

Beiešk man užmigti, iš tikrųjų, tenoriu tik miegoti. Nebėgalui daugiau. Tremties naktis buvo ilga ir kieta, Tėve, atėjo valanda grįžti į tavo namus.

SONETAS XLIII

Jūra jaunuoju, išdidžiu karžygiu, žydinčių kūnų, mėlyna jūra stipriųjų, linksmųjų būtybių, nugalėtojų, ramųjų sielų!

Augusto Federico Schmidt, neseniai miręs brazilų poetas, buvo kilęs iš šveicarų šeimos ir šveicarijoje baigęs vidurinį mokslą, grįžo į Rio de Janeiro, ir pasižavėjęs ūkiniai bei finansiniai veiklai. Čia jam taip sekėsi, kad netgi tapo milijonierium. Jis buvo prezidento Kubitcheko patarėjas ūkiniais klausimais ir Brazilijos ambasadorius Jungtinėse Tautose.

Tačiau tamprai ir šakota veikla ūkinėje dirvoje nesukludė Schmidtui karui būti ir giliu poetu. Jau savo pirmam rinkinyje Schmidtas atsimetė nuo spalvingų folklorinių ir kasdieninių temų, buvusių tada madoje, ir pasuko į kitą poetų modernistų mėgstamą: į religinę, absoliutinę ir universalinę poeziją. Tačiau kartu jis nevengė ir romaninių bei amžinių temų — Dievo, mirties, jūros meilės ir nakties, jas išsakydamas klasikinį, bet kartu ir modernių būdų.

Apibūdinant A. F. Schmidtą kaip poetą, tenka pažymėti, kad jo poezija yra išimtinai eleginė. Eloginis yra jo jauamas, švelnus ir tuo pačiu metu stiprus, modifikuojant, deformuojant ar pakeičiant viską, ką vaizduotė iškelia žodžio, o dar labiau eilėrašio muzika. Tačiau jo elegija skiriasi nuo klasikinės, ir čia jis modernus ir savitas tuo, kad joje pasigendama tos ramybės, to beaistringumo, to vaiskumo.

Nuotykių jūra, jūra — kelias konkistadorų, nežinomų žemių atradėjų, apkeliausių paslaptingas, nuosliausias sritis.

Jūra sena ir amžina, gyva ir visai nauja, navigatorių jūra, ilgų pralaimėjimų, jūra pilna žavumų, rūsti ir vyriška.

Jaunystės jūra, šviesių sapnų jūra, paskirtis paprastųjų ir kovotojų, jaunuolių ir tikinčių žmonių.

EINU Į RUDENĮ

Einu į rudenį, ir — aiman! jau girdžiu vėją, apnuoginantį vargšus medžius. Einu į rudenį, į šviesų rudenį, ir netrukus ateis žiema ir tamsa.

Ką padariau, mano Dieve, su tuo, ką man davei? Su džiaugsmu, spalvom ir ugnimi, kuriais naudojais šviesoje jaunystėje, ir taip linkingai ir negarbingai išblaškiau?

Einu į rudenį, į liūdną metą, į tą laiką, paskui kurį sekia šaltis... Einu į rudenį ir sieloje jaučiu tuštumą.

A! Savo praėjusioje vasaroje praradau tą šilumą, kuri neigė ir į pačią mirtį žiūrint, mus daro drąsius ir nerūpestingus.

SUDIEV

Sudiev, aš jau matau toli vienišo kelio galą, šėšlį, kuris greitai ateis manęs ieškoti. Sudiev!

Viena minutė, ir jos užtenka dar kartą, paskutinį kartą pažūrėti į mane supantį rūšką peizažą. Sudiev! Mažas miestelis svaioja tolumoje. Lėti kaminių dūmai iškyla į dangų. Tyras dangus beveik be debesų. Sudiev!

Kaminių dūmai. Nuolankumas. Tyla. Kuklūs daiktai. Medžiai. Gėlės. Mano baldai. Sudiev! Sudiev! Kai ateis šėšelis ir kai begalinė naktis įžengs į mano akis, kai tyla paps skirtinga nuo tos smaulingos tylos, kai peizažas dings ir mano siela kaip kaminių dūmai pasiskleis ir keliaus į kitas tolimas padanges, kiti panašūs į mane ir mane užmiršę užims mano vietą.

Ir žiūrės į tą patį peizažą, į kurį aš žiūriu, tačiau vienądien šėšelis apdengs ir juos, ir jie visus daktus paliks.

Vertė P. Gaučys

kuriuos senovės graikai ir romėnai mokėjo išsakyti savo liūdesį.

Visoje jo poezijoje vyrauja mintis: mirtis, visur esanti ir tykanti, nepataisoma, galutinė, kurią jis vaizduoja kaip biblinis pranašas. Toji patelinė gaida, slepianti beviltišku nusiminimu, skamba kaip senoviska litanija.

Kita didelė tema — meilės — ryškinama labai įvairiai ir melodingai. Schmidtas svaioja apie ramų, laimingą gyvenimą, tačiau neramūs laikai pranašauja apokaliptinius įvykius.

Vėlesnėje Schmidt'o kūryboje matome gan didelių pakitimų tiek metrikioje, tiek jos dvasioje. Gilus poeto pesimizmas nepasikeičia, tačiau randa savo poetinę išraišką ramesnio, artimesnio žmoniškumo temų traktavime, kaip pvz. nepavykusi tėvystė ir liūdesys dėl sugrąžintų palikuonytės lūkesčių, kuriuos poetas vaizduoja kaip antrą mirtį, prisijungiančią prie jo asmeninės mirties.

A. F. Schmidtas, kaip poetas ir veikėjas, buvo visų brazilų labai mėgiamas ir vertinamas. Dabar, jam mirus, brazilai liūdi netekę vieno didžiųjų savo poetų.

P. G.

PALANGOS REORGANIZACINĘ KONFERENCIJĄ PRISIMINUS

DOMAS JASAITIS

(Tęsinys iš praėjusio šeštadienio)

S. Treigio vadovaujami jauni ir energingi pilni sportininkai atliko keturis bendros mankštos pratimus. Vėliau sekė bendra mergaičių mankšta — plastika (Barzdukas, op. cit. 430–31). Po to buvo bėgimai, mėtymai, šuoliai, žaidimai ir komiškas sportas — varlių šokis, bulvių ridenimas nosimi, lenktynės, geriant limonadą. Olimpiada užsitęsė 2,5 val. Olimpiados vedėjas J. Eretas, dėkodamas sportininkams už aktingumą, pabrėžė, kad ateitininkai sportuoja ir rungtis vaduodamiesi dėsniu „mens sana in corpore sano“ ir ateitininkų fizinio pajėgumo ugdymas turi tikslą „vesti kūno ir sielos galias į progresuojančią pusiausvyrą“. Tai nebuvo lengva įvykdyti, nes trūko fizinio auklėjimo mokytojų, nebuvo sporto aikščių, sunku buvo gauti sporto prietaisus. Ir pati visuomenė buvo gana skeptiška nusiteikusi tiems reikalams. Visa reikėjo improvizuoti. Stumiantį jėga buvo jaunatviškas ateitininkų entuziazmas. Jis padėjo nugalėti visas kliūtis.

Sekmadienis lėpos 17 d. buvo skirtas ateitininkų kultūrinių atsiekimų parodymui vi-

suomenei. Ta diena buvo pradėta bendromis iškilmingomis pamaldomis. Jos buvo parke, po mėlynų dangumi. Ant kalnelio buvo įrengtas altorius. Įvairiaspalvių gėlių puokštės puošė jį. Susirinko daugiau kaip du tūkstančiai atkų ir gausūs būriai svečių iš palangiškių. Atžygiavo studentų korporacijos su savo vėliavomis. Sv. Mišias atnašavo vysk. M. Reinys. „Graži gamta, harmoningi orkestrų maldos garsai, tyli, besimeldžianti minia, amžių pasakas ošiančios pušys — visa darė tikrai gili, jaudinanti įspūdį. Ateitininkai prašė palaimos To, kuris yra visų Kūrėjas, amžinoji Tiesa, nelygstamasis Gėris“. Buvo prisiminti ir pagerbti mirę ateitininkai ir žuvę kovose už Lietuvą.

Tą pačią dieną 4 val. po pietų, karščiui kiek atlyžus, Birutės kalno papėdės pašlaitėje įvyko pirmoji ateitininkų Dainų šventė. Ir čia susirinko keli tūkstančiai žmonių. Jų tarpe buvo mūsų kalbos tėvas senelis Jonas Jablonskis-Rygiškių Jonas, Lietuvos tautos atgimimo dainius Maironis, vysk. Reinys, grafai Tiškevičiai, JAV konsulas, daug visuomenininkų, kultūrininkų.

Sventę pradėjo jaunas rašytojas J. Paukštelis šaunia kalba. Čia pateikiu jos ke-

lias ištraukas.

„Vieną didžią brangenybę lietuvių tauta turi, vieną nuostabų paminklą, už piramidės aukštesnį, už Italijos dangų giedresnį, už Mykolo Angelo kūrinis didingesnį, savo sielos paminklą — tai savo nuosirdžiąją lietuvišką dainą — tą stebuklingą skrynią, kurioje sudėtos lietuvių širdys su savo vargais, skausmais ir nuilūdimais, su savo džiaugsmu, meile, ašaromis ir kilniais pasiryžimais, tą gyvąjį dokumentą, kuriame surašyti mūsų tautos didingieji žygiai, tą iškalbą, kurioje pažymėta mūsų tautos didybė ir galia... Ji yra pati tautos gyvybė ir galia... Ji yra tas užburta ugninis paukštis, kuris skraido po lietuvių širdis ir kursto jas kilnių minčių, didžiųjų žygių ir pasiryžimų žiežirbomis... Kovoja lietuvių daina tvirtino, pavergtą guodę, ramino ir atgimstantį tėvynės meile uždegė. O tai pažymi, kad mūsų būriai dar tebegyvena mūsų protėvių dvasia, kad neišsižadėjom dar jų, neprisidengėm išgamomis, kaip daugelis tai daro, ir neniekiam, nesityciojam ant mūsų protėvių kapų. To jaunimo būriai yra tikrasis ir tyris mūsų pulsas, kuriam nustoju plakti, nustotų gyvavus ir mūsų tauta... Mes esame tie Lietuvos dainų berniukai ir mergelės... Jauni esam, tai dainuokim... Tegu skamba mūsų dainos po šalis plačiausias. (Ateitis, op. cit., 448). Kalba baigta. Scenoje stovi keli šimtai dainininkų ir laukia dirigento batuto judesio. Skamba „Lietuva tėvynė mūsų, tu didvyrių žemė“ ir „Kas gi ten aukso spindulius beria?“ užburiantys žodžiai. Dainavo jungtinis ir Marijampolės choras. Dirigavo muzikai

Kamaitis ir A. Kačanauskas. Galingai aidai lietuviška daina. Publikos neatlaidžios ovacijos skatina kai kurias dainas kartoti. Dainininkų veidai įkaitę. Bet iš akių skrieja „didžiųjų žygių ir pasiryžimų“ žiežirbos, viltis, pasitikėjimas savimi ir ateitimi. Danų šventė baigta. Jau saulutė gerokai pasvirusi į šiaurės-vakarų, jau beveik už Olandų kepūrės... Tačiau publika, tarsi dainų užburta, dar lūkurioja, nesiskirsto. Dirigantai apdovanojami gėlėmis... Publika kelia triukšmingas ovacijas choristams, dirigentams, garbinčioms svečiams — Maironiui, Jablonskiui, vysk. Reiniui... Tačiau negalima per ilgai gaišti. Jau nedaug liko laiko iki žibintų eisenos, kuri, sualei nusileidus, turėjo pajudėti iš Kurhauzo parko.

Zygiavimui susirinko moksleiviai, studentai, sendraugiai. Minios palangiškių ir vasarotojų. Jų skaičių įvertinti trūkdė užkristusi prieblanda, besikeičianti į prietamsį. Ateitininkai choristai ir bendrai balsingi buvo susitelkę grupėmis įvairiose eisenos vietose. Vienai nustoju vesti dainą, kita pradėdavo. Todėl dainavimas nesibaigėdavo. Jei neklystų, tai eiseną prasidėjo galingai užtraukus „Sėriau žirgelį per nedėlę!...“ Zygio tikslas: pajūris prie šiaurės Birutės kalno. Eisenos dalyviams pakeliui buvo išdalinti žibintai. Juos reikėjo uždegti, priartėjus prie susirinkimo vietos. Bet eiseną labai ištiso ir judėjo lėtai, tai, prietamai tirštėjant, daugelis užžiebė degius anksčiau. Rūkstančių ir judančių žibintų virpanti liepsna nakties tamsoje, tarp

medžių, sudarė mirazišką, pasakišką nuotaiką. Pakelyje prie eisenos prisijungė dar daug žmonių.

Labiausiai buvo dainuota į kovą žemaičiai, į kovą aukštaitėi, į kovą visa Lietuva, Nebeužtenks upės bėgimo, Išėjo tėvelis, Išėjo motinėle, Išėjo visi vaikai į mišką, Į darbą, broliai, vyrai į vyrai, šarvuoti mokslui įstabiui, Kur bėga šėsupė, kur Nemunas teka, Jau slaviai sukilo nuo Juodmario krašto ir kt. Zygio dalyviai, pasiekę pajūrį, sustojo plačiu ratu. Jo viduryje šimtai žibintų buvo sumesti į krūvą. Suliepsnojo laužas. Bet dar daug žibintų buvo eisenos dalyvių rankose. Nusileido iš dangaus naktis. Rytuose užtekėjo mėnulis. Balzani mėnulio spinduliai veržėsi pro Birutės kalno lieknaliemenių pušų garbanas. Jūra buvo rami. Kada-ne-kada pavieni banga, tartum pabudusi, užliūždama suosią ir, pasiekus krantą, ištyška, virsta putomis. Kartais nežinia iš kur užklydę vėjelio gūsiai suplazdendavo žibintų liepsnas. Nepamirštama nuotaika. Aplinkui sruvena iš realybės ir paslapčių nupinti rūkai. Prisartinę prie laužo, kalba A. Tylenis: „Naujoji Lietuva! Tavo prisikėlimą mes sveikiname, kaip mūsų tautos didžiųjų laimėjimų ir skaisčios ateities pirmą švystelėjimą.“

„Lyg perkūno griausmai nusidėjo, nubangavo po visą kraštą „Ateities“ ir „Pavasario“ naujų idėjų garsai — ir prisikėlė Lietuva — dvasinės laisvės aureolė nušvitno krivinoj, liepsnojančioj jos padangėj...“

„Idealy kely prie šiaurės pakils prieš mus, persekios ir kovos... Idealy kely didžios pagundos vilios mūsų nugrimsti į purviną žemę ar paskost tuščių svajonių klampynėse. Ta-

(Nukelta į 4 psl.)

PALANGOS REORGANIZACINĖ KONFERENCIJA

(Atkelta iš 3 psl.)

Čiau, tegul visada mūsų širdys būna nukreiptos į amžinąją Saulę, o kojos remiasi į žemės granitą. Meile lėpsnokim, viltim žaibuokim, darbais kovokim — tada prisikels tėvynė Lietuva skaisti, dora ir jos padangėj suplevėsuos mūsų vėliava!...

Klauso tojai buvo sužavėti ir atsilygino kalbėtojai karštais plojimais. Aplodismentams nutilus, prie lauzo priejo Domas Jasaitis ir prabilo:

...Tautos gyvybę ir laisvę saugo ir gina visa tauta, bet, ypač, jos jaunuomenė, kurios visa samonė, jaunatvės pasiryžimai, visa jos būtis esti tautos gyvybės šventykloje.

Mrtis ir kraujas daugelį mūsų draugų įrodė, kad ateitininkai ir prieš Lietuvos atgimimą ir Lietuvai atgimus veržiasi į pirmas eiles tautos laisvės gynėjų... Mes stengiamės vieną laiką gyventi mūsų tautiško romantizmo epochoje, nes norime, kad dideli darbai ir žygiai, kuriuos tuomet nuveikė ir įkūnijo mūsų tauta, liktų mums suprantami...

"Pajauskime, kad šitos pušys išaugo iš tų pušų, kurios savo garbanomis saugojo mūsų auðurį ir kraugerių svetimšalių akių mūsų bočių šventąją ugnį ir baltąsias vaidilutes. Tas kaimas yra supiltas mūsų bočių darbu. Pajauskime, ir atgims senovinė Lietuva!"

"Ta vieta šventa ir paliks šventa, kol aidės lietuvių daina, kol alsuos lietuviai.

"Kiekvieną naktį iš jūros dugno iškyla Jūratė ir meldžias dievams ir prašo prikelti Kastytį. Ryto saulė neranda jos. Tik švelniojo smėlio patalpa skaidrina Jūratės sustingusias ašaras — gintaro nuotrupas.

"Čia dažnai ant bėrojo, ilgakarcio žirgo prajoja Kestutis. Jo žvilgnis nukreiptas į Vakarus, jo ranka karą suspaudęs. Jis ir pasmaugtas saugo tėvynę nuo kryžiuočių reizių. Mūsų uždavinys tą vaizdą išauginti savo vaizduotėje ir vėliau iškalti iš amžino granito ir pastatyti šalia Birutės kalno. Tegul Kestutis ant juodbėrio, ilgakarcio ir ugningomis akimis žirgo žvelgia į Vakarus, suspaudęs karką, o šalia jo nuvainikuotoji Vaidilutė — Birutė ant savo kelių augina Vytautą.

"Norėdami ginti mūsų tautos gyvybę, privalome skubėti į vietas didžiausių pavojų. Tų pavojų daug kiekvienoje mūsų gyvenimo srityje. Neužmirškime, kad mes esame tarp germaniškos želios ir slaviškos Charbidos. Mes negausūs. Bet ne vienas skaičius lemia, be to, "keičias rūbai margo svieto, silpnas kelias, tvirtas grūna"... Tik teatsitinka taip, kaip Vaidaitis sako: "Jau kitas laikas, kita mintis karštuoja, mes smarkūs ne darbe, bet tik kalboje"?... Tautos gyvybė reikalauja darbo, žygių, ištermės. Kartu su savim kviečiame visą Lietuvos visuomenę... Lietuviai! neskriauskim vienas kitam... Lietuviai, mumyse visuose srovena mūsų rasės, senos kankinės rasės kraujas. Jis visus mus suvienys, tik neieškokim svetimų dievų, tik padėkim rutuliotis tautos dvasiai tik auginkime tautos genį! sparnus kurių plasnėjimas visą Lietuvą ir pasaulį apims..."

"Lietuviai, laisvę iškovojo vyresnės visuomenės kartos. Tai didelė garbė. Mes lenkiamės visiems tiems, kurie dalyvavo kovoje už Lietuvos laisvę, visiems gyviems ir jau mirusiems. Bet lygiai didelė garbė yra iškovotą laisvę ginti ir saugoti. Ta garbė ateitininkai puošia savo vėlavas ir skydus nuo pat savo susiformavimo. Tos garbės — ginti Lietuvą — ateitininkai neat duos nė kam. Ateitininkai žino, kad Lietuva atgimė nemirti!... Kalba buvo baigta. Bet jos pagimdyta tyla dar vis nebuvo nutraukiama. Klausytojai, tur būt, skendėjo vizijose, kurias nuaidėjo kalbos nupiešti vaizdai..."

Netoli buvo matyti danksantys Birutės kalnas ir vis giliau nuo mėnulio šviesos besislopianti erdvė žvaigždės... Stiprėjo atbūnančios jūros šniokštmas... Laužas baigė blėsti. Tūkstantinė minia, kaip jūra atoslūgyje, staigiai ramybėje išsiskirstė...

Vienas reikšmingiausių Konferencijos įvykių buvo Vinco Mykoliaičio - Putino veikalo "Nuvainikuotoji vaidilutė" pastatymas. Sugėbėjimas tai padaryti įrodė kultūrinio sektoriaus ateitininkų sąjūdyje kūrybinę ir veiksmingumą. Veikalo autorius, artistai, choristai, režisierius, dirigentai — visi buvo ateitininkai. Veikalo turinys nėra vien Birutės legendos apsakojimas, kaip lesty galvoti veikalo pavadinimas, bet yra daug platesnės apimtės ir reikšmės kūrinys. Tai yra lietuvių tautos istorinio gyvenimo mistėra. Todėl "ne tik ateitininkai, bet ir visa Palanga laukia kažko nepaprasto, didingo". Liepos 18 d. "saulėlydžiui — pušynas pilnas

Palangos bažnyčia

Grafo Tiškevičiaus rūmai Palangoje

žmonių. Prie Birutės kalno grotos iš parko pusės buvo įrengta estrada, ant jos iš stambių akmenų aukuras, toliau laužas, o dar toliau kažkokie pavėkslai, uždangstyti, paslėpti... Visi laukia. Visi nerimsta. Vieni dainuoja, kiti skudučius pučia. Orkestras sugroja maršą. Patamsėse prie estrados pradeda žybioti vis daugiau ir daugiau įvairių šviesų. Pagaliau sprogstą raketa". Vaidinimas pradėtas.

Pirmame veiksmo regime, kaip mergelė duoda iškilmingus įžadus tapti amžinos ugnies kurentoja ir saugotoja, prisiekia niekuomet nepakeisti rūtų vainiko nuometu. Antrame veiksmo regime jau pašvęsta vaidilutė. Tačiau jos dvasioje ramybės nėra. Visą laiką, rodos, iš tolimų tolimų erdvių ar iš gilių požemių nematomo choro vis kartojamas refrenas: "Vaidilute, žemės dukra, tu mylėsi, tu mylėsi, žalių rūtų vainikėl' o nenėšosi, nedėvėsi", nežada nieko gero, bet skleidžia tragizmu dvelkiančią nuotaiką ir jaučios vaidilutės širdyje ir visuose žiūrovuose. Prieš jos norą ima nubusti meilė. Kadaise matytas karžygys lanko ją sapnuose. Paslaptinis Juodasis Vaidila, naujo gyvenimo pranašas, ją nuolat gundo sulaužyti priesaiką ir pamilti tautos valdovą. Žemės Dvasia tarytum pati tautos gyvybę maldaute malda, kad ji atsižadėtų vainiko. Vaidilutei pranašaujama, kad ji pamils galingą valdovą, o dar galingesnę žemei pagimdys. Pagaliau "dėl Žemės Dvasios laisvės, dėl didžiojo valdovo meilės, vaidilutė apsišprendžia priesaiką sulaužyti". Ir tada, visai nelauktai, žygdava atskrenda pats valdovas ir pagrobia vaidilutę. Valdovas ir valdovas riteris buvo ant puikių arklių ir, greitai pralėkdamai, vaidilutę sugavo ir nusinešė. Tas žiūras puikiai pavyko, nes abu artistai buvo buvę Lietuvos kariuomenės kavaleries pulkuose. Išpušis buvo nepaprastas. Katutėms ir ovacijoms nebuvo galo. (E. Pr. V. laiškas, 1967. 5. 15.). Trečiame veiksmo metu išgriautas šventovės aukuras. Aplink slankioja keršto dvasios, kaip Makbeto ra-

ganos, ir giriasi, kaip jos atkeršijusios vaidilutei, sulaužusiai apžadus. Jų užkeikimas ir pastangomis pasmaugtas jos vyras, nuolat persekiojamas jos sūnus — Galingasis Valdovas. Nužudyti du jos sūnus, klasitinai pavogtas jam skirtas karališkas vainikas. O ir paši mirusią vaidilutę slegia užkeikimas: ji turi amžinai klajoti. Toksai žaurs dievų kerštas... Ir pats Didysis Valdovas ateina pas tą sugriautą aukurą ir užgesusią ugnia vietę. Čia jo motina sulaužė vaidilutės įžadus. Už tai ji ir jis kenčia. Nėla mės įkandin ji seka. Jam buvo skirta tapti pasaulio valdovu, bet likimas jį irgi palaužė. Jis neturi įpėdinio. Tik po penkių amžių jo gimtoji žemė sulauks laisvės ir didybės. Čia Valdovas sutinka savo motinos vėle ir Žemės Dvasią. Jis įteikia joms savo kalaviją, gyvybės ženklą. Jos privalo saugoti jį per penkis amžius. Vėliau kaleidoskopiškai parėna įsameninti penki amžiai. Kiekvienas iš jų save apibūdina. Po jų pasirodo šviesusis šeštasis amžius. Žemės Dvasia įteikia jam per penkis amžius išaugotą Galingojo Valdovo kalaviją, gyvybės ženklą. Šeštasis Amžius išskėles švitrujų gyvybės kalaviją, kviečia visus naujo gimimo kovai ir darbams. Likimo grėsmingai tarti žodžiai "Paskutinį kartą duotas jums gyvybės ženklas" perskrodžia šurpą kiekvieno samonę.

Va dinimui pasibaigus, žiūrovai kėlė ovacijas misterijos autoriui V. Mykoliaičiui - Putinui. Apdovanojo gėlėmis jį režisierių L. Girą ir kompozitorių J. Dambauską.

N. Vaidilutė vaidino M. Arminaitė (dabar p. Lušienė), Kestučio rolę buvo Leonas Račiūnas (komunistų kalėjimuose išlaikytas 10 metų) ir baltojo riterio rolę vaidino Antanas Starkus, dabar gydytojas. Be minėtų trijų pagrindinių herojų, buvo dar vaidilos. Praramžinasis, kitos vaidilutės, senelis, šmėklos ir kt. Artistais buvo: Bronė Lukoševičiūtė, vėliau p. Pabiedinskienė, Onutė Jaržemskaitė — vėliau p. Jonušienė, Emilija Tamolytė — vėliau p. Vainauskienė, Ig-

nas Skrupskelis, Antanas Bajoras, Vladas Viliamas ir kt.

St. Barzdukas rašo: "Misterija, vienu žodžiu pasibaigė labai triukšmingai ir nuotakingai" (op. cit., 434). Šiokio tokio triukšmo sukėlė Pr. V. R. kalba, kurią jis pasakė vaidinimui pasibaigus, misterijos įspūdių ir nuotaikos pagautas, jis, sveikindamas "Nuvainikuotos vaidilutės" autorių su pasisekimu ir vardinėmis ir dėkodamas visiems vaidinimo dalyviams už pasišventimą, be kito ko, pasakė: "Mes nušluosime visus, kurie bus mums nepalankūs". Visa konferencija tekėjo ramia, kultūringa, visuotinio vago. Tad tie imperialistiško agresyvumo žodžiai daug ką nutebino ir priešiškaitei nuteikė. Daug buvo dėl to kalbų, ypač ateitininkų tarpe. Daug kas priekaištavo kalbėtojų. Kiek pamenu, tas nuotykis buvo baigtas paties kalbėtojo vėliau padarytu pareiškimu, kad tai buvęs tik lapsus linguae.

Ateitininkijos reikšmę kultūriniam šalies gyvenime vaizdžiai atskleidė ir spaudos paroda. Vidurinės mokyklos didžiojoje salėje keli stalai buvo apkrauti ateitininkų spaudos leidiniais. Ekspozitai buvo suskirstyti: 1. ateitininkų leidžiami žurnalai; 2. jų redaguojami spaudiniai; 3. atskirų organizacijos padalinių laikraščiai; 4. atkų mokslo veikalai ir kito žanro išleisti raštai.

Parodoje surinkti atkų išleisti ir leidžiamieji žurnalai: "Ateitis", "Židyns", "Naujoji Vaidilutė", "Santūra". Kai kurie iš jų jau buvo išarę lietuvių raštijoje gilią vagą ir padarę žymią pasaulėvalginę įtaką į visuomenę. Lankytojų dėmesį patraukdavo atkų leidžiamų žurnalų daugiausiai komplektai. Imponuodavo žurnalų "Kosmos", "Logos", "Soter", "Lietuvos mokykla", "Jaunimo vadas", "Tiesos kelias", "Pavasaris" ir kitų leidinių tomai, kuriuos redagavo ateitininkai.

Įvairius ir gausius ekspozitais buvo atkų organizacijos padalinių laikraštėlių skyrius. Įvairiausi, kartais net labai pagauantys vardai. Gal kartais net nepakankamai aukšto lygio turinys. Bet vis tiek prasmingas reiškinys. Jis rodė, kad at-kai mėgsta spaudą ir pirmą "literatūrinį stažą" atlieka kuopelių laikraštėliuose. O toliau jau savaime pasidarydavo atranka... Nors dėl laiko stokos paroda nebuvo pilna, bet ir tai, kas buvo suspėta sutelkti, parodė ateitininkų sąjūdžio universalumą ir jaugimą į tautos ir visuomenės gyvenimą, jo didingą, vaidmenį kultūros ugdyme ir didžių tautinių uždavinių formavime.

Ateitininkijos pirmūnams ir visai krikščioniškai visuomenei buvo pagunda džiaugtis, kad per palyginti trumpą laiką apaštalo Povilo žodžiai "Visa atnaujinti Kristuje", kuriuos P. Pilys X užburiančiai priminė XX amžiaus generacijoms, rado tokį realų atgarsį lietuvių tautos masėse ir įgalino išugdyti kristiškai apsišprendusią jaunuomenę. Tokio reiškinio prasmę supratome ne tik mes patys, bet ir tie, kurių savanaudiškų ir prieš-tautiškų užmačių kelyje stovėjo ateitininkai.

(Rus. dainos)

Kuriam galui mokėti daugiau? PIRKdami NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1.000

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

"U WILL LIKE US" CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALIANT 4030 Archer, VI 7-1515

MOVING

J. NAUJOKAITIS Ilgų metų patyrimas. Aptrauktas perkraptomys. WA 5-9209 Chicago, Illinois

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir autoimo blio paa

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois 60629 Tel. GA 4-8654 ir GR 6-1339

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienis ir sekmadienis nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaraus pirmadienio 7 val. vakaro. 1159 South Maplewood Avenue Chicago, Illinois 60629

VISOS PROGRAMOS IS WOPA 1490 kil. AM ir 1027 mg FM Telef. HEmlock 4-2413

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINEJE 80 MILIJONŲ PERSOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 TEL. GR - 7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena iš žymesniųjų krašto finansinių įstaigų, aparnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinčiai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama palyginamai aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų Chicago. Taupymo Bendrovė stengiasi atlikti finansiskai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$84.000.000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate apėję mūsų 84 milijonų dol. finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje

Atsilankę pamatysite gėlėmis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą. Laimės šaltinėlių — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdaringoms įstaigoms apie \$1.200.00. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 200 asmenų ir kuris veltui duodamas organizacijų su-

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MCSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meeting
11. (Free Coffee)
12. Cash checks and pay all family bills with our special money

sirinkimams. Susirinkusiems veltui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslo reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslo reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomi pinigai mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/4%. Šiandien mokslo kainuoja nuo \$6.000 iki \$12.000 ir

- order checks. No service charge to members.
- 12 U. S. Postal Stamp Machine
- 13 Service
- 14 We sell Travelers Checks
- 15 Save-by-mail Kits
16. Two large Free Parking Lots
- 17 Free Theatre tickets two Saturdays each month for your children and mothers.
- 18 Christmas party with gifts to College Bonus Members

daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūrėsite, kai sutaupysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificatų taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.

JOHN PAKEL, Sr., Prezidentas

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M.—8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M.—4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M.—8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M.—8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M.—12:30 P.M.

Salvator Rosa (italas, 1615-1673)

Ivairios figūros (ofortas)

MASKVOS TELEVIZIJOJ

(Atkelta iš 3 psl.)

Trumpą pasakaitę ir... juos užmigdyti. Tai jau daugelio metų tradicija. Kitoms sovietinėms programoms jau sunkiau, nes juk negalima apsieiti be partinių šūkių, be fabriko ar kolchozų garbinimo, be skaičių bei planų skelbimo. Vakarų TV žiūrovui neįprasta, kai sovietinėje televizijoje įvyksta "Interview", prie stalo susėda reporteriai, kolchozų melžėjos, brigadininkai ir... niekuo nesivairuodami, jie savo nuomones skaito iš... surašytų lapų. Tokio pobūdžio programomis pasipiktinę ir jų nemėgsta ir Sovietijos TV žiūrovai.

8 valandos programos ir mažai programos

Maskvos televizija kasdien, per du kanalus, savo programas perduoda per beveik 8 valandas. Yra ir trečiasis kanalas — programa, tai savo rūšies vakarinis universitetas svetimos kalbos mokytis ir šiaip lavintis. Įdomu, kad sovietinėje televizijoje palyginti mažai perduodama pramoginės programos. Per keletą metų žiūrovai buvo labai pamėgę šeštadieninę programą "Mėlynoji ugnelė", dalyvaujant įvairiems menininkams ar ir mėgėjams. Pastaruoju metu kai kurios tų programų pakartojamos.

Kaip ir Vakaruose, sovietai labai pamėgę vadinamąjį spėjimų (Quiz) programas — pvz pastaruoju metu pati mėgiamausia sovietinė programa pavadinta "KVN" arba "Linksmųjų ir išradingųjų klubas". Čia paskirtiems žiūrovams ar kolektyvui duodami išspėsti įvairūs uždaviniai, paprastai pasirodo dvi grupės ir specialus teismas — jūry padalina dovanas. Tose programose pasirodoma su poezija, su dailės talentu, su atminties stiprumu. Žiūrovams atrodo, kad čia mažiau vaidybos, daugiau improvizacijos.

Sovietinėje televizijoje dažnai programose pasirodo įvairūs mėgėjai, vad. saviveiklininkai, o jų gi milijonai visame krašte. Neseniai buvo rodoma programa "Geram kelyje" — čia įvairių žmonių, kolchozų, fabriko kolektyvų lenktyniauja, parodydami savo sugebėjimus dainuoti ar šokio srityje. Programa truko pusvalandį ir kiekvienas kolektyvas dalyvavo viso krašto varžybose.

1917 metų prisiminimai televizijoje...

Netenka abejojti, kad ne kur kitur, bet sovietų televizijoje daugiau dėmesio skiriama patriotinio turinio programoms.

GRAFIKA IR GRAFIKAI

(Atkelta iš 2 psl.)

serijos pripažintos to laikotarpio grafikos geriausiais pavyzdžiais.

Kaip jau esame minėję anksčiau, aštuonioliktame amžiuje atsirado visokiausios grafikos variacijos, kuriomis dailininkai bandė imituoti visas kitas meno technikas metalo plokštėse. Dailininkai mėgino išgauti "chiaroscuro" efektą, jau ne kryžiuodami linijas viena per kitą, bet taškinio būdu, panašiai kaip šiandieninėse fotografijose. Kiti bandė imituoti pieštuko ar net akvarelės tonus bei efektą. Dar kiti pradėjo naudoti spalvas. Ir taip grafika truputis po truputį pradėjo vėl prarasti savo vertę, užimdama vietą vien tik knygų iliustravimo lauke, pavirsdama vien tik reprodukcine priemone.

Bet devynioliktame amžiuje visa tai pradėjo keistis. Šalta ir reprodukcine grafika pradėjo dingti, užleisdama vietą meniškajai. Tuojaus atsirado nauji dailininkai, kaip Eugene Delacroix, Jean Francois Millet, Charles Meryon, Camille Corot, Alphonse Legros, Camille Pissarro, Edgar Degas, Eduard Manet ir kiti, kurie pasižymėjo ne vien savo tapyba, bet taip pat ir savo originalia grafika. Nors patys svarbiausi šio laikotarpio reprezentantai buvo anglas Seymour Haden ir amerikietis James Abbott McNeill Whistler, kurie dabar ir laikomi moderniosios grafikos tėvais. Šiuo laikotarpiu grafika taip išplito ir išgarsėjo, kad beveik kiekvienas menininkas norėjo anksčiau, ar vėliau ją išbandyti. Susiorganizavo net grafikos klubų ir įvai-

rių organizacijų. Impresionistai, ekspresionistai, postimpresionistai ir visi kiti vėlesnieji grafikoje plačiai reikšėsi. Gauguinas, Renoiras, Toulouse-Lautrec ir šimtai kitų vis pasižymėjo vienoje ar kitoje grafikos šakoje. O šio šimtmečio pradžioje vokiečių menininkai grafika pasinaudojo, reikšdami savo jausmus, nepasitenkinimą ir žmonių kančias.

Amerikoje litografija išgyvenusi savo žymiausią momentą su Currier ir Ives iliustracijomis, o po to jau atsirado visa eilė garsių grafikų, atnešusių šiai meno šakai labai didelį įnašą.

Kas nėra dabar girdėjęs apie Georges Rouault, garsiausią šio šimtmečio grafiką? Jo kūriniai yra vieni iš įspūdingiausių. Arba Braque, Leger, Matisse. Kiekvienas iš jų mėgo grafiką ir sukūrė krūvas jos šedevrų. Picasso nepadėjo į šalį grafikos nė

kubistiniame, nė klasikiniame, nei abstraktiniame savo kūrybos perioduose. Salvador Dali ją panaudojo savam surrealistui; Chagall — lyriškam misti- cizmui. Paskutiniu laiku jaunesnės kartos dailininkai grafiką pritaikė ir prie Pop - Art, Op - Art ir net Way - Out - Art. Grįžo vėl tradicija, įsisteigiant kompanijoms, kurios leidžia ir platina garsesniųjų menininkų darbus. Knygos vėl iliustruojamos originaliais grafikos kūriniiais. Visur jaučiamas didelis grafikos atgimimas. Bet ar grafika vėl nepavirs vien tik reprodukcine forma? Vargu. Nors tik pats laikas visu tikrumu mums galės tai atsakyti.

(Bus daugiau)

● Rusų revoliucijos pašlovintimo pareiga Lietuvoj jau atlikta. Tam Vilniuje birželio 30 ir liepos 1—2 d. buvo surenkta chorų, "kaimo kapelių" ir sportininkų pasirodymas, pajavirintas karnavališkais eisenomis. Ne tik dainininkai bei muzikantai, bet ir senesniai katedros

bokštė sukabinti iš įvairių Lietuvos bažnyčių varpai turėjo skambinti "Varšavišką" ir kitas rusų bolševikų dainas.

Laikraščiai tvirtina, kad šiam "pasilinksminimui" savo dalyvavimu atidavė duoklę apie pusdevinto tūkstančio iš visos Lietuvos sutrauktų dainininkų bei muzikantų, keletas tūkstančių sportininkų. Choristų ir muzikantų buvę po lygiai miestelėnų ir kaimiečių. Dabar daugumas

jau galės atsikvėpti nuo tos revoliucijos. Tik profesionalai menininkai ir kai kurie atrinktieji mėgėjiški kolektyvai tebeturi prieš akis neatliktą baigiamąjį plano dalį — pasirodymą Maskvoje. (E.)

— Amerikos Tautinė gvardija suorganizuota 1917 m. liepos 9 dieną.

8 Pagrindai, kodėl Podarogifts, Inc. pritraukia tūkstančius mūsų klientų, kurie siunčia

DOVANAS į USSR

1. Jiem nereikia gaišti laiko, superkant ir nešant siuntinius į persiuntimo įstaigas.
2. Jie neturi spėlioti dydžių ar spalvų.
3. Jie sutaupo visus muitus, įpakavimo ir persiuntimo mokesčius.
4. Jie pasirenka ypatingą dovaną: automobilį, motociklą, televizijos priimtuvą, radijo aparatą, šaldytuvą arba
5. Jie išsigyja PREKIŲ PIRKIMO ORDERĮ, su kuriuo jų giminės jiems patinkamas prekes gali išsigyti Vnešposyltorg'o

DOLERIŲ - KRAUTUVĖSĖ

6. Jų giminės gali išsigyti maisto produktų, audeklų, drabužių ir avalynės tinkančius jų skoniui ir pri-taikintus.
7. Jie taupo laiką, nes tuo atveju nėra gabenimo per Atlantą.
8. Jie sutaupo pinigų, nes DOLERIŲ - KRAUTUVĖSĖ prekės yra labai žemos kainomis.

Aplankykite mūsų Parodinę Salę New Yorke.

Siųskite savo užsakymus ar klausymus į

PODAROGIFTS, Inc.

(Vienintelis Dovanų atstovas JAV-se)

220 Park Ave. South (corner 18th Street)
New York, N. Y. 10003
Tel. 212 - 228-9547

arba į prie jo prisijungusias firmas:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45th Street, New York, N. Y. 10036

Tel.: 212 CI 5-7905

arba į bet kurį jų skyrių

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: 215 WA 5-3455

arba į bet kurį jų skyrių

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1530 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. 11216

Tel.: 212 IN 7-5522

arba į bet kurį jų skyrių

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
LIEPOS - JULY MEN. 20, 21 IR 22 D.D.

MEISTERBRAND V.S.O.P.
IMPORTED GERMAN BRANDY Fifth \$4.89

DE PERRIER IMPORTED
FRENCH BRANDY Fifth \$3.39

MONNET V.V.L. Imported French
BRANDY Fifth \$1.39

GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P. Fifth \$4.89

RICCADONNA VERMOUTH IMPORTED
Dry or Sweet 30 oz. Bottle \$1.39

ROYAL CANADIAN 6 Year Old 86 Proof
CANADIAN WHISKY Fifth \$4.79

POPULAR BRAND of 86 Proof
BLENDED WHISKY Fifth \$3.49

3 FOR \$10.00

POPULAR BRAND of 8 Year Old
86 Proof SCOTCH WHISKY Fifth \$4.49

AALBORG Imported Danish AKVAVIT Fifth \$4.98

AUGSBURGER Bavarian Flavor BEER
Case of 24—12 oz. Throw away bottles Case \$4.59

JEI JŲS NORITE SIŪSTI

SIUNTINIŲ - DOVANAS Į USSR NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi miltai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, tarp pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.
NEW YORK 3, N. Y.
NEWARK, N. J.
SOUTH RIVER, N. J.
UTICA, N. Y.
FARMINGDALE, N. J.
PHILADELPHIA 23, PA.
ALLENSTOWN, PA.
ROCHESTER 6, N. Y.
LOS ANGELES 4, CAL.
CHICAGO 22, ILL.
BALTIMORE 31, MD.
BUFFALO 12, NEW YORK
DETROIT 12, MICH.
HARTFORD 6, CONN.
JERSEY CITY, N. J.
SYRACUSE, N. Y. 13204
CLEVELAND 15, OHIO
HANTHRACK, MICH.
SO. BOSTON, MASS.
TRENTON 10, NEW JERSEY
RAHWAY, N. J.

1530 BEDFORD AVE.
75 SECOND AVENUE
250 MARKET STREET
46 WHITEHEAD AVENUE
963 BLEECKER STREET
FREEWOOD ACRES
631 W. GIRARD AVENUE
126 TILGHMAN STREET
558 HUDSON AVENUE
107 SO. VERMONT AVENUE
1241 NO. ASHLAND AVENUE
1900 FLEET STREET
701 FILLMORE AVENUE
11601 JOS CAMPAN AVENUE
643-47 ALBANY AVENUE
219 MONTGOMERY ST.
515 MARCELLUS STREET
1028 KENILWORTH AVENUE
11339 JOS CAMPAN AVENUE
396 W. BROADWAY
1152 DEUTZ AVENUE
717 W. GRAND AVE.

IN 7-6488
OR 4-1540
MI 2-2452
CL 7-6820
RE 2-7476
563-0444
PO 9-4507
HE 5-1654
DU 5-6550
HU 6-2818
DI 2-4240
TX 5-0700
TO 8-0208
CH 7-5161
HE 5-6368
475-0746
TO 9-3844
AN 8-1120
EX 2-0306
581-8907

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT - ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

STUDIJA APIE LITERATURĄ IR KRIKŠČIONYBĘ

Krikščionybės idealais bei literatūra besisielojančiam žmogui labai patartina susipažinti su svarių Yale universiteto leidybų "Literature and the Christian Life", parašytą Sallie McGafue TeSelle. Leidinys 230 puslapių, bet labai kondensuotas, skaitytąjį stebina autorius giliu pažinimu kaip naujųjų laikų literatūros, taip ir religinių - teologinių dalykų. Ir tai ne vien tik katalikų, bet ir kitų krikščioniškųjų tikybų. Autorė visų pirma yra literatūros specialistė, bet ir religija jai giliai savaitis.

Savo studijai autorė pasirinkusi tokį planą: aptarti religijos santykį su menu, išryškinti literatūros prigimtį ir paskirtį, supažindinti su esminiais religinio gyvenimo pradais ir svarstyti religijos bei krikščioniškojo gyvenimo savitarpe įtaką.

Nors autorė kalba labai preciziškai, bet ne abstrakčiai, savo išvadas paremdama ir iliustruodama atitinkamų veikalų pavyzdžiais bei krikščionybės dėsnių nušvietimu. Skaitant susidaro įspūdis, kad čia panaudota ar disertacijos, ar dėstomo kurso medžiaga. Beveik kiekvienas puslapis gausus nurodymais šaltiniais.

Autorė pripažįsta savitarpe įtaką tarp religijos ir literatūros. Ji cituoja Nobelio laureato T. S. Eliot žodžius: "Bendras objektas tarp religijos ir beletristikos yra žmogaus elgimasis. Mūsų religija mums uždėda etinius dėsnius, įtaigoja mūsų sprendimą ir savęs kritiką, o taip pat ir mūsų elgesį kitų žmonių atžvilgiu. Taip pat ir beletristika, kurią mes skaitome, veikia į mūsų elgesį link mūsų bendralaikio, veikia į mūsų pačių gyvenimo gaires... Vaizduotės kūrinio autorius bando mus paveikti, kaip žmogishkas būtybės, ar jis tai žino, ar ne; ir mes esame paveikiami, kaip žmonės, ar mes to norime, ar ne".

Literatūra autorė labai aukštai vertina, jokių būdu nenori pajungti jos kokios nors pasaulėžiūros tarnybai, o nori ją palikti savaimingą grožio reikšmę. Apie menininką kalba, kartodama Rilke žodžius, kad jis yra amžinybės pasireiškimas laike, nes kūryba juk yra amžinojo

grožio švystelėjimas kasdienybėje.

Literatūra, turėdama savaimingus uždavinius, vis dėlto turi įtakos žmogaus apsisprendimams, visų pirma pažadindama jame įžvalgumo pajėgumą ir padėdama reviduoti mūsų įprastus požiūrius į dalykus, sulaužydama tą metų bėgyje žmogų sudariusį stereotipškumą, įnešdama naujo pastabumo sugebėjimus. Tuo būdu menas daro mus jautresniais, toleran- tiškesniais, simpatingesniais, atskleidamas mums naujas formas ir atnešdamas naują senų dalykų suvokimą (kaip tą jau pastebėjo Jenkins savo veikale "Menas ir žmogiškoji iniciatyva").

"Romanas ir krikščionio gyvenimas turi savyje kai ką bendrą, — sako autorė. — Abudu jie yra užinteresuoti atsakymu. Romanas vaizduoja žmogaus patyrimą, jo atsiliepimą į pasaulį ir kitus žmones; krikščionis gi yra atsiliepęs į Dievą ir į artimą su pasitikėjimu ir su meile. Taigi — čia yra savaime esąs kontaktas tarp literatūros ir krikščioniškojo gyvenimo, nes abudu svarbiausia yra susintetresavę pagrindinė žmogaus buities orientacija".

Pagaliau autorė pažymi, kad kaip krikščionis teologas, taip ir beletristas turi tą patį rūpestį: įžvelgti realybę ir žmogaus gyvenimo gelmę, išlaikyti jautrumą ir minties tiesumą istorinės mūsų egzistencijos aktualijoms. Jie jungiasi tuo, kad siekia bendro tikslo ir kiekvienas duoda savo įnašą. Laikotarpyje, kada jaučiamas kylantis gyvenimo nupiginimas, mes esame reikalingi kiekvieno balso, kuris gali kelti gyvenimo poaukštį ir grožį, o tai yra geros literatūros ir krikščioniškos minties savybė... J. Pr.

ST. ZABRODSKAS MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

Atlieka remonto, perstatymo ir namų statybos darbus, cemento darbus, elektros įrengimus ir kt. Išrūpina reikalingus leidimus, iš miesto valdybos namų statymui, pertvarkymui ir remontavimui.

Visas darbas yra garantuotas ir apdraustas.

2040 West 52nd Street
Tel. — PR 8-7887
CHICAGO, ILLINOIS 60609

MOVING

perkrausio baldus iš arti ir toli.

A. BENIULIS

Chicago, Ill. 60629, Tel. RE 7-7083

SIUVIMO MAŠINOS

BERNINA • NECCHI • ELNA • PFAFF • KENMORE
(šveicarų, vokiškų, italų, japonų, amerikiečių, Singer ir kitų). Taisome, parduodame ir nuomojame prieinamomis kainomis ir sąlygomis. Darbas greitai ir sąžiningai. Turime dalis, pataikome pagal skonį kabinetus. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiestuose. Parduodame ir taisome duktų siurblius.

B. & B. SEWING MACHINE CO.
4214 S. Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, Tel. 927-0044; 927-0045

Vedėjas Arvydas M. Dikinis

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

RAŠTINĖ ATDARA KASDĖN NUO 8 VAL. CYTO IKI 6 VAL. VAKARO IR ŠEŠTADIENIAI IKI 3 VAL. P. P.

DEL PROF. V. MYKOLAČIO-PUTINO GIMIMO DATOS

Prelatas M. Krupavičius straipsnyje "Vincui Mykolaičiui-Putinui mirus" (Draugas, 1967 m. birželio 17) iškėlė reikalingą aiškinti prof. V. Mykolaičio-Putino tikrąją gimimo datą, kadangi įvairiuose ir net mokslo veikaluose, jo gimimo datą įvairuoja. Pavyzdžiui, Lietuvių Encikloped. V. Mykolaičio-Putino gimimo datą rodo — 1893. I. 6, V. Biržiškos Kalendoriuje — 1894. I. 24, Vytauto Didžiojo Universiteto antrųjų penkerių metų apyskaitoje (1927-1932) Kaunas, 1933 m. 11 psl. — 1894. I. 24, o Seiny vyskupijos 1910 m. Elenche — 1894. II. 5.

Mano manymu, tektų patikėti paties V. Mykolaičio-Putino rodomai gimimo datai rašinyje — Autobiografijos vietoje, — kuris išspausdintas knygoje "Tarybų Lietuvos rašytojai", Vilnius, 1957 m. 339 psl. Ten V. Mykolaičis-Putinas rašo: "Gimiau Piliškių kaime, 1893 m. pagal metrikus sausio 13 d., o iš tiesų 6 d., pre Tris Karalius".

V. Mykolaičis-Putinas 1909 m. stojo į Seiny kunigų seminariją, baigęs Marijampolės gimnazijos 4 klases. Taigi, Marijampolės gimnazijos pirmojo klase turėjo egzaminus laikyti 1905 m. pavasarį ar rudenį.

Čia reikėtų stovėti priešais gimnazijos pirmąją klasę amžiaus riba buvo nustatyta iki 12 metų amžiaus. Savo šį tvirtinimą paremiu ne tik prisiminimu, bet dar ir J. Kirlio tokiu pat tvirtinimu Marijampolės gimnazijos suaktyviniame leidinyje, kad į pirmąją klasę tepti davė ligi dvylikos metų amžiaus (Šimtmetė mokykla, Vilnius 1967 m., 17 psl.).

PATYS ISIGYKITE IR KITIEMS PASIOLYKITE SILUVOS MARIJOS ŠVENTINIMO IR RELIGINIO KONGRESO WASHINGTON MUZIKOS PLOKŠTELĖ.

SILUVOS MARIJOS ŠVENTINIMO IR RELIGINIO KONGRESO WASHINGTON MUZIKOS PLOKŠTELĖ

PASIKLAUSYKITE ISTORINIŲ ĮVYKIŲ:

J. Naujalo Mišų, Dainavos ansamblio giedamų šventovėje,

Br. Budriūno giesmės "Sveika, Marija", atliekamos sol. A. Pavasario,

J. Starkos kompozicijos "Tušti paliktieji namai", įdainuotos sol. R. Mastienės,

Br. Markačio "Nenuženk nuo akmenų, o Marija" giesmės, atliktos sol. Pr. Bičkienės,

T. Brazio dainos "O, toli, toli", sudainuotos New Yorko Lietuvių vyrų choro, ir giesmių, giedamų tūkstantinės minios.

Plokštelės kaina \$5.00; ji gaunama pas lietuviškų plokštelių platintojų arba pas leidėją: Siluva Record, 110 W. Lafayette Ave., Baltimore, Md. 21217.

1905 m. V. Mykolaičiui buvo jau sukakę pilni 12 metų ir jam, matyt, reikėjo gminos sekretoriaus pagalbos pasijauninti vieniais metais, todėl visuose jo mokslo dokumentuose paliko 1894 m. kaip jo gimimo metą.

Iš kur galėjo atsirasti mėnesio ir dienų klaida? Greičiausiai čia paklaidas įsibrovė iš senojo stiliaus kalendoriaus dienas pervadant į naująjį stilių, pvz. Vytauto Didžiojo Universiteto anksčiau, matyt, kad senojo kalendoriaus mėnesio dienas pervadant į naująjį kalendorių, pridėta ne 12 dienų, bet 11, ir gimimo data jau pasidarė ne sausio 25 naujuoju stilium, bet sausio 24 d. Šią klaidą pakartojo ir Vc. Biržiška savo kalendoriuje.

Seiny vyskupijos Elencho klaidą galima aiškinti taip, kad prie kažkieno klaidingai išskaičiuotos gimimo datos 1894 m. sausio 24 d. per nesupratimą dar kartą pridėta 12 dienų, ir tuo būdu V. Mykolaičio-Putino gimimo data nukelta į 1894 m. vasario mėn. 5 dieną, kadangi sausio mėn. turi 31 d.

Pr. Č.

• Dar rasta B. Sruogos rankraščių. Buvusioje Stutthofo stovykloje, kurioje buvo nacių lai-

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETOS
\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS
TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atdara ekmd iki ketvirtad. 8 v. ryto iki 1 v. ryto. penktad ir šeštadieniais iki 5 valandos ryto.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribsauskas
Executive Secretary

4 3/4% ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5% ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-6; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings in By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

LIETUVISKA VALGYKLA. GRAZIAUSIAS
LIETUVISKAS RESTORANAS, KURIAME
GAMINAMI LIETUVISKI VALGIAI.

Atdara — nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT
6918 So. Western Ave. — GR 6-9758
JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

LIETUVI, ATOSTOGAUK SMAGIAI!
Pigu. Svaru. Šeimoms ir pavieniams. 200 pėdų nuo Atlanto. Atsilankę nesigailėsite.

Florida Surfside resortas. Pompano Beach.
710 South Ocean Blvd. (A-1-A).

Kviečia: sav. E. RUDAITIS ir K. JUŠKENAS
Tel.: Chicago LA 3-9219. Florida: Area code 305-942-2400

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident, call)
COUNTRY AUTO REBUILDERS
GR 6-7777 24 hour towing service

Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai

FRONT WHEEL ALIGNMENT — WHEEL BALANCING
BODY AND FENDER WORK
PAINTING, MECHANICAL REPAIR
2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas — MIKAS ČESAS

LIETUVI, ATOSTOGAUK SMAGIAI!
Pigu. Svaru. Šeimoms ir pavieniams. 200 pėdų nuo Atlanto. Atsilankę nesigailėsite.

Florida Surfside resortas. Pompano Beach.
710 South Ocean Blvd. (A-1-A).

Kviečia: sav. E. RUDAITIS ir K. JUŠKENAS
Tel.: Chicago LA 3-9219. Florida: Area code 305-942-2400

LIETUVI, ATOSTOGAUK SMAGIAI!
Pigu. Svaru. Šeimoms ir pavieniams. 200 pėdų nuo Atlanto. Atsilankę nesigailėsite.

Florida Surfside resortas. Pompano Beach.
710 South Ocean Blvd. (A-1-A).

Kviečia: sav. E. RUDAITIS ir K. JUŠKENAS
Tel.: Chicago LA 3-9219. Florida: Area code 305-942-2400

LIETUVI, ATOSTOGAUK SMAGIAI!
Pigu. Svaru. Šeimoms ir pavieniams. 200 pėdų nuo Atlanto. Atsilankę nesigailėsite.

Florida Surfside resortas. Pompano Beach.
710 South Ocean Blvd. (A-1-A).

METROPOLIS-RESTORANAS

6538 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškosios jaukios nuotaikos galėsite praleisti lauk, skaniai pavai-gyti ir atsigalvinti.
Atdara kasdien nuo 3 val. popiet iki vėlumos. Šeštad. ir sekmad. nuo 12 val. d. iki vėlumos. Visi prašomi atsilankyti.
Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

Ponioms ir Panelėms

Švediškas masažas. Sauna ir garo vonios. Specialus masažas pavargusioms kojoms. Pašalinimas nereikalingų plaukų elektrolizės būdu.

FIELD ANNEX BUILDING

JANINA POCS, MARSHALL

Tel. DE 2-6631 ir namų NA 2-6712

25 E. Washington St. Suite 1420

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEaley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvir. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

FOTOGRAFIAS ZAVIOMS NUOTAKOMS

THE Paul STUDIO

home of MODERN photography

Gowns by Martha

PORTRAITS • CANDIDS

3213 South Morgan St. YA 7-5858

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 3/4% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimą

PINIGAI INESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPĖSIME PAGAMINTI PAVASARIO SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's" ir "fiberglass".

PIRKITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo, ANGLISKŲ MEDŽIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta.

Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street — Cherna's aikštėje.

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti

KELIOS MINTYS DĖL METODIKOS

ST. SLIŽYS

Paskutinių kelerių metų bėgyje rašiusiems spaudoje apie lituanistinį švietimą daugiausia užliuvo metodika. Atrodo, kad lituanistinėse mokyklose visa kita dar pakencinama, tik kažko trūksta metodikai. Visų pirma, nauji metodai neatsirado be priežasties; jie išaugo iš tradicinių metodų gerai paruoštos dirvos ir yra tradicinių metodų išdava, pakreipta dabartinio gyvenimo linkme. Juk pasaulis neprasidėjo su XX amžiumi: daug moksle, mene, kultūroje ir technologijoje pasiekta ir prieš XX amžių. Metadas yra mokslinis tyrimas ir sistemingumas, todėl jų negalima kaitalioti pagal skonį ar madą. Metodiskumas yra moksliskumo būtina sąlyga, todėl ir į naujoves didaktikoj tenka žiūrėti rimtai ir moksliskai.

Naujųjų laikų pedagogikos medis išleido keturias šakas, kurios išaugo iš renesanso laikų natūralizmo ir humanizmo, XIX šimtmečio sociologizmo ir XX šimtmečio vitalizmo. Pedagogika kaip mokslas ir menas tebeturi tą patį vyriausią uždavinį: ugdyti žmogaus asmenybės visuomenę. Pedagoginė psichologija susiformavo kaip atskira psichologijos šaka, atkreipusi dėmesį į psichinius reiškinius, nagrinėdama jų vyksmą mokykloje ir auklėjimo procese. Joje išsiskleidžia pedagogikos psichologiniai principai ir gairės. Pedagoginė sociologija (XX a. pradžioje) švietimą ir auklėjimą grindžia visuomenine apraisha, kuri visiems tėra kaip šaltinis pedagogikos dalykas, o kitiems kaip pagrindinis.

Pedagoginių mokslų dalis didaktika dabartiniais laikais pasižymi mokymo linkmiu gausumu, todėl ir turime įvairių metodų, kurie net vienas kitam yra priešingi. Mūsų laikais yra pavojaus nukrypti į didaktinį materializmą, formalizmą, aktyvizmą ir globalizmą. Nukrypimas į vieną iš jų veda į nepilną didaktikos mokslą, tik globalizmas su intuitivizmu ir vitalizmu veda į tų krypčių darną. XX amžiaus antrosios pusės pedagogika pasižymi baigimu formomis ir elna prie subrendimo, nes atkreipė dėmesį į visus žmogaus asmenybės ir jo aplinkos aspektus. Dabartinė pedagogika kaip tik suskato visus mokslo žinių sektorius suvesti į vieną profesinės pedagogikos mokslo žinių pilnatį, kad jaunoji karta išėtų gyveniman ne kaip aplinkos vėidrodys, bet kaip iškeltas žibintas aplinkai nušviesti, ieškant naujų kultūrinių laimėjimų.

Naujoje metodikoje yra išryškinti du metodų pagrindiniai momentai: objektyvūs ir subjektyvūs. Mokslo turinys arba pats mokslo dalykas priklauso metodo objektyviam momentui, kuris jau nuo senovės laikų iki šių dienų neabejotinai yra esminis. Naujieji laikai atkreipė dėmesį ir į subjektyvų metodo momentą, kuris pasireiškia sąmonės iškilimu ir dėmesingumu, surištu su moksliniu refleksu ir patį tyrėją, pažinimo teoriją ir į subjektyvizmo įtaką mokinių atžvilgiu. Subjektyvizmo momentą metodikoje jau XVII a. išskėlė Dekartas (1596—1650). Tačiau XX amžiaus jau seniai skelbtas idėjas tik įgyvendino, nes technologinė pažanga, masinės gamybos reikalai ir aukštesnis gyvenimo standartas visa tai padėjo realizuoti. Naujųjų metodų dviasia ir yra pagrįsta tais dviem momentais, tarp kurių siekiama darnos. Užtai objektyvūs momentas yra pats mokslas, o subjektyvūs yra mokymo menas.

Kadangi pedagogika yra mokslas ir menas, tai ir nerasiame dviejų mokytojų, kurie mokyti vienodai, nors ir būtų lygiai profesiskai pasiruošę. Mokytojas, kitus mokydamas, interpretuoja metodų mokslinį ir meninį momentą, perleisdamas juos per savo asmenybės prizmę. Mokytojas, dėstas pamoką,

yra kartu ir mokslo žinovas ir menininkas ir, dar daugiau, metodų kūrėjas. Iš amerikiečių mes galime kaiti ką pasisavinti iš bendrosios didaktikos, kuri nagrinėja bendrus mokymo principus. Iš specialios didaktikos daliniai galime kaiti ką pasisavinti tik iš anglų kalbos ir svetimų kalbų metodikos. Visiems žinota, kad mūsų tipo mokyklos turi skirtingą bendrą ir specialią didaktiką, kuri, be to, pagrįsta tautinio išsilankymo principu. Ypatinai specialioji metodika dėl mokomosios medžiagos skirtingumo turi ir savo skirtingus perteikimo būdus bei metodus, pritaikytus atskiriems mokslo dalykams. Mokslo ir vaizdingumo priemonės tėra tik pagalbinės mokymo priemonės, kurios pagal metodus mokslinės medžiagos perteikimą tik palengvina. Pedagogas, pilna žodžio prasme, ir su vidutiniais mokslo vadovėliais ir vaizdingumo priemonėmis gali atsiekti daugia, negu nepasiruošęs dėstytojas su geriausiais vadovėliais ir moderniausiomis mokslo priemonėmis. Kiekviena mokslo vadovėlyj gali rasti daug ir taip pat daug duoti kitiems, jeigu geriausi metodikos pagrindai ir sistemingumas yra pas patį mokytoją.

Mokslinės pedagogikos ir metodikos grindėjai ne visur galėjo savo idėjas įgyvendinti, nes daugelyje kraštų mokyklinio meno turinį, metodus ir tikslus nustato vyriausybė arba partija, kuri pareigūnai yra gana toli nuo mokymo darbo ir mokyklinės tikrovės. Išėjimoje mūsų mokyklų reikalai panašioje būklėje: dėl netaktiško elgesio mokytojų profesijos atžvilgiu ir dėl nepalankių darbo sąlygų mes priverčiame tikruosius mokytojus pasitraukti, o į jų vietas įsileisti ne mokytojus. Kokius trūkumus kelsime mūsų mokyklų metodiniais reikalais, kai mokykloje dirbs nepasiruošę nei dėstomiems dalykams nei pedagogikai?

Kultūrinė Kronika

• **Juda literatūrinis plokštelis** reikalas. Mūsų laikraistyje keilais atvejais užakcentavus lietuviškųjų literatūrinių plokštelių būtinumą, žinomas prekybininkas ir aktyvus kultūros barų rėmėjas Jonas Karvelis, gyv. Chicagoje, painformavo redaktorių, kad jis yra pasiryžęs išleisti plokštelėje geriausius kūrėjų pavyzdžius šių mūsų rašytojų: Jono Aisčio, Antano Vaičiūnaitio, Henriko Nagio ir Kazio Bradūno. Rašytojai turėtų patys savo kūrybą plokštelėsna įskaityti, kad pasilikytų ten gyvas jų autentiškas balsas. Šiuo metu Jonas Karvelis kaip tik bando minėtus rašytojus užkalbinti ir gauti jų sutikimą užsimotam darbiui.

• **Poetas Vladas Slaitas**, gyvenantis Londone, Anglijoje, šiuo metu atsigulė ligoninėje, kur jam turės būti padaryta operacija. Spaudai jis yra paruošęs ir naują savo eilėraščių rinkinį "O, auskarėliai", kurį leidžia Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Leidyklos savininko J. Kapočiaus kviečiamas, Vladas Slaitas žada ta proga šį rudenį atvykti Amerikon. Tikimasi, kad jis dalyvaus ir lapkričio 23-25 d. Chicagoje įvykstančiame Lietuvių kultūros kongrese ir savo kūrybos skaitys kongreso literatūriniame vakare.

• **Pasaulietis Teologijos fakulteto dekanas**. Pirmą kartą Austrijos Grazo universiteto istorijoje Teologijos fakulteto dekanu šiemet lyvo išrinktas ne kunigas — teologas, bet pasaulietis profesorius Jonas Bauer. Profesorius Jonas Bauer yra ir pirmasis pasaulietis teologijos dogmų istorijos profesorius, kuriam Bažnyčia pavedė dėstyti teologiją.

• **Pasaulietis Teologijos fakulteto dekanas**. Pirmą kartą Austrijos Grazo universiteto istorijoje Teologijos fakulteto dekanu šiemet lyvo išrinktas ne kunigas — teologas, bet pasaulietis profesorius Jonas Bauer. Profesorius Jonas Bauer yra ir pirmasis pasaulietis teologijos dogmų istorijos profesorius, kuriam Bažnyčia pavedė dėstyti teologiją.

giją Grazo universiteto Teologijos fakultete.

• **Estų kultūros dienos Vokietijoje**. Birželio 24-25 d. Luebecke, Vakarų Vokietijoje, buvo surengtos Estų kultūros dienos, kuriose gausiai dalyvavo Vakarų Vokietijoje gyvenę estai ir net diem autobusais atvykę estai iš Švedijos. Estų kultūros dienos dalyvavo ir Luebecke gyvenę lietuviai. Vokietijos Lietuvių bendruomenės valdyba ta proga atsiuntė estams specialius sveikinimus raštu.

• **Popiežiaus Pijaus XII statula** pastatyta Romoje. Šv. Laurencijaus bazilikos aikštėje prie Campo Verano Romos centrinių kapinių. Bronzinė statula, sukurta Florencijos skulptoriaus

Antonio Berti. Paminklas pastatytas atminti popiežiaus Pijaus XII-jo apsilankymą šv. Laurencijaus bazilikoje II-jo pasaulinio karo metu, kada pati bazilika ir aplinkiniai rajonai skandžiai nukentėjo nuo lėktuvų bombų. Oficialus paminklo pašventinimas įvyko liepos 19 dieną.

• **Dievdarbų Svirskio (mirusio 1917) darbai Vilniaus katedroje**. Vienoje iš Vilniaus katedrų koplyčių įrengta Svirskio darbo kryžių paroda. "Tiesoje" (birž. 25) rašoma, kad tai dailės muziejaus kryžių fondo dalis. Netrukus kryžių rinkiniui būsiančios gautos atskiros patalpos.

Katedros Karališkoji, arba Valavičių, koplyčia restauruota ir dabar jau atdara, kaip meno kūrinių parodos dalis. Netrukus būsianti atidaryta ir Goštautų koplyčia su meniškais marmuro antkapiais. Ir garsusis Vilniaus

didikų gobelenų rinkinys pastoviai rodomas katedroje įrengtoje meno galerijoje. (E.)

• **Kompozitorius V. Bauminas** parašė naują operą pagal A. Bieliausko apysaką "Rožės žydi raudonai". Ji bus parodyta Kauno muzikiniame teatre. Kompozitorius, pavesdamas tą operą komssomolui, tuo atidavęs šių metų duoklę bolševikinės revoliucijos jubiliejui.

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LJUTIKAS
PASIRINKIMAS SPALVUOTU AR PAPRASTU TELEVIZIJU
• RADIJŲ • STEREO • ORO VESINTUVŲ • TAISYMAS
2412 WEST 71st ST. CHICAGO, ILL. 60629 TEL. 471-2446

PADIDINTAS DIVIDENDAS VISOM TAUPYMO SĄTOM.

4³/₄

5¹/₄

On savings accounts on investment bonus

NUO SAUSIO MĖN. 1 d., 1967

Sąskaitos apdraustos iki \$15,000

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Moderniškos Koplyčios.

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7 - 1741 - 2

4330 - 34 South California Avenue

Telefonas LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

THREE MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. GR 6-2345 - 8

1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9800

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO

MR. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR

MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3 - 6335

Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-2113

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1133 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME

7909 STATE RD., OAKLAWN, ILL., Tel. — 636 - 2320

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.

3240 SO. HALSTED STREET

Telef. — CA 5-7252

DIDELIS PASIRINKIMAS TVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO,

STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. TAIPGI ORO

VESINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,
viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PR 8 - 5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais uždaryta liepos ir rugpjūčio mėn.

Mes mokame

4³/₄%
per annum

ant risų sutaupų

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632

Telephone CL 4-4470

August Saldūkas
Chairman of the Board

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių

ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET

Telef. PROspect 8 - 0833 PROspect 8 - 0834

SEARS

HERITAGE MEMORIALS

ANTKAPIAI IR

PAMINKLAI

yra pilnai garantuoti

Sears, Roebuck and Co.

FATHER

LEON KOWALSKI

1890 — 1966

KAINOS nuo \$74.95; į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo. Kapinių mokesčiai atskirai.

SUTAUPOTE • APARTNAVIMAS • PATENKINTI

6153 South Western Ave. Tel. HEMlock 4 - 4800

THOMAS J. KEARNS, vedėjas.

Moterų gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

TĖVŲ ROLĖMS BESIMAISANT

PRANYS ALŠENAS

Dažnai žmogus, gyvenamas šiame pasaulyje, stebi įvairius, gana vykusiai pastatytus, sceninius vaidinimus, žiūri puikiai įsuktus filmus kinų ekranuose, stebi televizijų geresnias programas ir tuo viskuo gėrėsi. Sako, kad tai yra gražu, puiku, miela žiūrėti ir t.t. O kodėl taip yra? Kodėl visomis suminėtomis priemonėmis rodomi vaidinimai, tarytum kokios tikrojo gyvenimo iškarpielės, mūsų akims patrauklios, gražios ir vertingos jomis gėrėtis? Atsakymas gali būti trumpas: todėl, kad tų vaidinimų aktoriai yra gerai pasiruošę saviems vaidmenims, jie yra savose vietose, jie nesiblaško ir rodomi nesikaitalioja tarpusavyje. Kas kokią rolę apsiėmęs vaidinti arba kuriam kokia paskirta vaidinti — ją ir vaidina. Dėl šios, pasakytume, gana ryškios tiesos vaidinimas esti gražus ir patrauklus.

Kalbėjome apie vaidinimus. Tačiau, jeigu mes užsimintume apie tikrąjį, realųjį žmonių gyvenimą — o kaip jame, ar nereikia žmonėms būti savo vietose, tarytum tiems artistams savuose vaidmenyse? Kitaip sakant, tose rolėse, kurias yra jiems Dievas paskyręs arba pats gyvenimas padiktavęs? Atsakymas taipgi trumpas: reikia ir labai reikia.

Deja, žmonės to nepaiso. Ypač šiame kontinente — Šiaurės Amerikoje. Dėl to, pasakytume, nelaimingo nepaisymo moterys šiame kontinente galvotrukčiais veja: vyrus, tarytum norėdamos su sillyginti visur su jais arba, galimas daiktas, net pralenkti. Jeigu vyrai nešioja ilgas kelnes, tai ir moterys, jeigu vyrai smilkina panosės cigarečių dėžėmis — ir moterys, jeigu vyrai geria stipriuosius gėrimus, neatšildę žvelgdami stiklų ar net stiklinių skaičius — ir moterys, jeigu vyrai dirba raštinėse ir fabrikuose — ir moterys ir t.t.

Sitokioj maišaty susimaišo ne tik vyro ir moters pareigos, bet jos susimaišo ir kaip tėvo ir motinos. Ir, labai gaila, šis atvejis jau blogesnis, jeigu nepasakoti, kad labai blogas. Jis blogas ir dar blogesnis todėl, kad moterys — motinos šiame kontinente sau leidžia tie daug, jor stengiasi beveik visiškai pakeičti tėvo rolę šeimoje, ypač mums, lietuviams, suprantama prasme. Kitaip sakant, šiame kontinente įsigali matriachato pavojus...

O kad tai būtų geras reiškinys, to negalima pasakyti. Pažiūrėkime, ką didieji mokslų vyrai tuo reikalu kalba. Štai, Vienoj gimęs dr. Bruno Bettelheim, išbuvęs apie metus laiko nacių koncentracijos stovykloje ir atvykęs į JAV 1939 m., dabartiniu metu profesoriuojas Chicago universitete, dėstydamas psichologiją, parašęs porą psichologinės srities labai rimtų veikalų: "Love Is Not Enough" ir "Trauma From Life", šitaip tuo reikalu sako: "Šiandien daugelyje šeimų tėvai yra pasidarę tikri pastumdėliai. O iš tikrųjų, kiekviena šeima turėtų turėti "bosą", kuriuo privaleltų būti ne kas kitas, kaip tėvas. Motina tos pareigos tiesiogine prasme niekad negalėjo ir negalės atlikti".

Profesorius pasisako pats esąs trijų vaikų tėvas. Be to, jis labai daug sekęs ir studijavęs ne tik savo tėvo, kurio jis ne-

beturi, bet ir daugelio kitų vyrų jausmus ir jų pareigų šeimai. Ir, jo manymu, ilgesnį laisvę bent ligi tol, kol tėvai jautėsi tėvais, jų įtaka savo vaikams buvo milžiniška. Gi dabartinis metu, kada kaskart tėvui vis sunkiau ir sunkiau bebūti tikra miela, kada tėvai tėvų, negu motinai, jo įtaka vaikuose mažėjanti.

O tai darosi todėl, kad, profesorius manymu, dabartiniu metu vyro ir moters rolės labai maišosi. Moterys dabar atlieka daugelį vyriškų darbų, todėl jos leikia, kad vyrai atliktų moteriškuosius.

"Paimkime vaikų priežiūrą šeimoje", — rašo prof. Bettelheim, — "nesusikaitomų daugybę šeimų tėvas pasidarė "motos mažasis padėjėjas". Ji labai dažnai klausia savo vyro: "Kodėl tu nepakeitai vaikui vystyklų?" "Kodėl tu jo neaprengi?" "Žiūrėk, kad pamaitintum vaiką, kai aš išeisiu į parduotuvę" ir pan.

Taigi, nūdienis tėvas, anot Bettelheim, šiuo metu pasidarė beveik "nuolatinė auklė — tarnaitė".

— Betgi, tai yra labai kvailas reikalas, — toliau pabrėžia profesorius, — vyrų nei fiziolo-

Vasario 16 gimnazijoje (Vokietijoje) mergaitės atlieka baletą "Ave Maria". Mokytojos E. Tamošaitienės choreografija.

gija, nei psichologija nepritaikinta tiems tikslams. Jeigu jie tą viską daro, tai tik iš vargo, iš didelio reikalo.

Jeigu tėvui reikia paduoti kūdikui pieno bonkūtę ar šiaip pasigėrėti juo žaidžiančiu ar valgančiu — niekas nieko prieš, bet jeigu vyras įkinkomas į nuolatinės auklės pareigas, jis jau nebegali atlikti savo pareigų ir kaip tėvas, ir kaip vyras, ir kaip šeimos galva.

Motinos pačios save taipgi degraduoja

Profesorius manymu, motinos, besistengdamos didžiąją dalį savo ruošos darbų arba vaiko auginimo pareigas perleisti tėvui, degraduoja pačios save. Degraduoja net ir vaikų akyse. Šitoks pareigų sumaišymas turi labai blogos įtakos į vaikus. Pvz., mažas sūnelis, matydamas

savo tėtį nuolat plaukiantį indus, netgi ir nebegali įsivaizduoti, koks skirtumas tarp vyro ir moters... Mergaitės taipgi susimaišo savo mintyse ir galvosenoj, nežinodamos, kokios pareigos jų laukia, užaugus arba išteklėjus...

Profesorius manymu, tėvas šeimoje gražiausiu pavyzdžiu te galis būti tik šiuose keturiuose atvejuose:

1) Kaip duonos ir pragyvenimo šeimai parūpintojas. Taigi, šioji sritis ir turinti būti įskiepita vaikuose, kaip labai rimta sritis.

2) Kaip šeimos autoritetas, kaip šeimos galva.

3) Kaip visos šeimos užtarytojas, apgynėjas.

4) Kaip moralinis šeimos įtaigotojas, kurio reikalavimai ir net pagoda, imai šioje srityje visiems privalomi.

Deja, šie visi išvedžiojimai, ypač Šiaurės Amerikos kontinente, gal jau liks tik balsu tyruose, nes situacija jau toli gražu nužengusi blogąja kryptimi. Šiam krašte, anot vokiečių priežodžio: "Lengva tėvui patapti, bet labai sunku juo būti".

O vis dėlto tėvas turėtų būti stipri centrinė figūra namuose. nes kitaip jo vietos nėra kam užimti. Motina, nors ir kažin kaip besistengtų, to nepadarys.

Jeigu tėvas šeimoje bus tėvu, o jo žodis, nors ir švelnus bus tarytum įstatymas, tuomet automatiškai šeimoje jis turės didelės įtakos. Tuomet vaikai atsisakys to su mažesniais ir didesniais problemomis. Jo sūnūs trokš būti tokie, kaip tėvas, o jo duktės — kaip motina. O tai pat ir jo žmonai sunkin valandų atvejuose, bus šeimoje pečius pasiremti...

Dar truputis ir kitų nuomonių

Nesiremktume tik vieno prof. Bettelheim nuomone, žvilgtelėkime ir ką kitai sako. Štai, amerikietis teisėjas Samuel S. Leibowitch šitaip teigia:

"Dėl nepilnamečių nusikaltėlių didžiąją dalimi reikia kaltinti modernios šeimos sistemą, kurioje vyrauja ir vadovauja motina, o ne tėvas. Tenai, kur

motina vienu ar kitu atžvilgiu mažina tėvo autoritetą vaikų akyse, ji pati spiria akmenis iš to pamato, ant kurio vaikai stovi".

Tas pats teisėjas nurodo, jog Italijoje nepilnamečių nusikaltėlių skaičius yra mažiausias pasaulyje todėl, kad tenai jauniems ypatingai gerbia tėvo autoritetą. Net neturtingiausiuose ir mažiausiai išsilavinusiuose Italijos sluoksniuose tėvo žodis ir autoritetas nesvarstomai pripažįstamas ir žmonos ir vaikų.

Charakteringa, kad aukščiausiai paminėta tiesa pripažįsta ir italkingos moterys. Australijos Tautinės moterų tarybos pirm. ponis R. T. Breen tuo reikalu šitaip išsireiškusi: "Mes čia, Australijoje, turime gerai įsidėmėti, kad Amerikoje smarkiai įsigali matriachatas (moterų viešpatavimas), tai gali įvykti ir čia. O to pasekmės būtų labai žalingos. Tai pakeistų santykius ne tik tarp vyro ir žmonos, bet taip pat ir tarp tėvų ir vaikų".

— o —

Viena, kaip žvirgždas smėlio, tarp milijonų jų
Tik saulės spindulėliai ir ašaroms minti.

Lietuvės pas Gabono konsulą. Viduryje Gabono generalinis garbės konsulas ponis dr. M. Preminger su New Yorko lietuvių kanklininkų grupe. Stovi iš kairės ir dešinės: E. Kulber, a. a. L. Bieliukienė, buv. GFWC pirm. Hasebroock ir kanklininkų vadovė Džikienė. Nuotrauka daryta 1965 m. LMKF atstovų suvažiavimo metu New Yorke.

LIETUVĖS PAS GABONO KONSULĄ

Gabono respublikos generalinis garbės konsulas ponis dr. Marion Mill Preminger š. m. gegužės mėn. New Yorke pakvietė į savo privatų Afrikos primityvaus meno muziejų Pabaltijo moterų organizacijų atstoves. Susirinko 60. Atsilankė lietuvių aukštųjų pareigūnų žmonos — M. Budrienė, Vliko pirmininko žmona V. Valiūnienė, Lietuvos konsulo žmona A. Simutienė, LFKF valdybos narės su pirmininke V. Jonuškaitė-Leskaitiene, New Yorko moterų klubo pirmininkė dr. M.Kregždė, LMKF atstovės — A. Janičienė ir M. Lūšienė, žurnalistė E. Čeklenė ir gražūs būrys jaunų lietuvių visuomenininkių. Lietuvių grupė buvo gausiausia. Taip pat dalyvavo estų diplomato žmona E. Jackson su estų konsulo žmona A. Linkhorst, estų moterų pirm. M. Jurma, latvių moterų atstovė E. Ozolinch. Ukrainietės atstovavo M. Dushnik. Ši priėmimą ponis dr. M. Preminger suruošė naujai PMT pirm. G. Žilionienei pagerbti. Prieš G. Žilionienę net tris kartus PMT yra pirmininkavusi Ligija Bieliukienė. Dr. M. Preminger su ašaromis akyse prisiminė Ligiją, kaip savo gerą draugę, dažną jos namų viešnią. Per Ligiją ji suartėjusi ir su lietuviomis, visada atsilanko į Vasario 16 d. minėjimus, įvairiomis progomis buvusi lietuvių konsulate ir palaiko lietuvių kovą už laisvę.

Dviejose didžiulėse salėse, nuolubų iki grindų išdėstyti Afrikos tautelių primityvaus meno darbai. Retos religinių apeigų kaukės, o taip pat karo būgnai, ginklai, mistiškos figūros iš Sudano laikoma geriausia Afrikos meno pavyzdžiais. Žinovai tvirtina, kad ponios dr. M. Preminger Afrikos meno kolekcija esanti vertingiausia visoje Šiaurinėje Amerikoje. Kai kurie čia esą darbai yra vieninteliai pasaulyje. Dr. M. Preminger 12 metų yra gyvenusi Gabone, vakarinėje Afrikoje, kur dirbo su dr. A. Schweitzeriu jo įkurtoje džiunglių ligoninėje. Pirmuosius rinkinius ji ir gausi iš dr. A. Schweitzerio, kiti sudovanoti įvairių Afrikos tautelių vadų, misionierių, sultonų, Afrikiečių

yra labai talentingi medžio drobinis garbės konsulas ponis dr. Marion Mill Preminger š. m. gegužės mėn. New Yorke pakvietė į savo privatų Afrikos primityvaus meno muziejų Pabaltijo moterų organizacijų atstoves. Susirinko 60. Atsilankė lietuvių aukštųjų pareigūnų žmonos — M. Budrienė, Vliko pirmininko žmona V. Valiūnienė, Lietuvos konsulo žmona A. Simutienė, LFKF valdybos narės su pirmininke V. Jonuškaitė-Leskaitiene, New Yorko moterų klubo pirmininkė dr. M.Kregždė, LMKF atstovės — A. Janičienė ir M. Lūšienė, žurnalistė E. Čeklenė ir gražūs būrys jaunų lietuvių visuomenininkių. Lietuvių grupė buvo gausiausia. Taip pat dalyvavo estų diplomato žmona E. Jackson su estų konsulo žmona A. Linkhorst, estų moterų pirm. M. Jurma, latvių moterų atstovė E. Ozolinch. Ukrainietės atstovavo M. Dushnik. Ši priėmimą ponis dr. M. Preminger suruošė naujai PMT pirm. G. Žilionienei pagerbti. Prieš G. Žilionienę net tris kartus PMT yra pirmininkavusi Ligija Bieliukienė. Dr. M. Preminger su ašaromis akyse prisiminė Ligiją, kaip savo gerą draugę, dažną jos namų viešnią. Per Ligiją ji suartėjusi ir su lietuviomis, visada atsilanko į Vasario 16 d. minėjimus, įvairiomis progomis buvusi lietuvių konsulate ir palaiko lietuvių kovą už laisvę.

Prieš kurį laiką amerikiečių spaudoje buvo išgarsinta ponios dr. M. Preminger "Salon Kitchen". Tai virtuvė — muziejus, vienintelis New Yorke. Sienos nukabintos 16 ir 18 amž. aliejus tapybomis. Palubėje krito liniai sietynai, atžymėti Baccarat vardu. Sidabriniai indai Habsburgų, o kiti su Liudviko 16 herbais. Pasiestyje išrikuoti arabiški kavinukai. Puikus 600 gabalų turkiškas servizas, kuri ponis dr. M. Preminger paveldėjo iš savo prosenų Vengrijos didikų, pilies.

Įdomu buvo pamatyti tiek daug meno vertybių skirtingos kultūros. Be to, ponis dr. M. Preminger, labai maloni ir vaishinga šeiminkė, pavaišino viešniams skaniais užkandžiais, brangiais vynais, svarbiausia — parodė didelį draugiškumą Pabaltijo pavergtų tautų moterims, ypač lietuvioms.

I. Banaitienė

Ziedai vasaros viduryje

Nuotr. Uosio Juodvalkio

Užtventkas Nemunas prie Pažaislio

Nuotrauka L. Kažemėko

MINKŠTAS MEDUOLIS

Imti: 1 stikl. cukraus, 4 kiaušinius, 1 stikl. rūgšč. grietinės, 4 šaukšt. tirpyto sviesto, 1 arbat. šaukšt. sodos, ½ šaukšt. malto cinamono, ½ šaukšt. maltų gvazdikėlių, truputį balto imbiero, ½ stikl. tirpyto medaus, 2 šaukšt. deginto cukraus, 1 sv. rūginių miltų. Kiaušinių trynius ištrinti su cukrumi. Supilti grietinę ir šiltą medų (medų, prieškonius, padegintą cukrų ir sviestą truputį pavirinti, ataušus sudėti sodą). Paskui palengva pilti persijotus miltus ir gerai išsukti. Supilti į išteptą skardą. Kepti 30 min. Ataušus pabarstyti cukraus pudra arba aptepti citrinių glajum.

Citrininis glajus:

Imti: 1½ stikl. cukraus pudros ir 1 citrina. Cukrų supilti į pusblūdį, įspausti citrinos sunką, įtrakuoti šiek tiek citr. žievės ir sukti, kol pabals.

Stef. Stasienė

Iš moterų pasaulio

* LKD Birutės draugijos centrinio Chicago sk. valdybos vicepirmininkė Vandą Kulikauskienę birutininkų būrys susirinkęs jos namuose, pasveikino vardinę progą su gražiausiais ir laimės kupiniais linkėjimais, įteikdamas simbolines laimes ir trožio dovanėles. Solenizantė Vanda su dukrele Irute maloniai nuteikė viešnius ir svečius savo nuosirdžiu vaišingumu. Susirinkusios birutininkės turėjo progos

pasitarti apie ateinantį tradicinį balių, kuriame mieliai sutiko dalyvauti mūsų iškilioji solistė Prudencija Bižkienė. Tai buvo paskutinis priešatostoginis birutininkų susirinkimas, nes niekas nenori visą vasarą praleisti tvankioji Chicagoje. Todėl dauguma pasirėngusios išvykti, pamatyti įdomesnes Amerikos vietas, pailsėti ar aplankyti gimines bei bičiulius. Mūsų solenizantė su šeima rengiasi vykti į Montrealį į Expo 67 parodą. M. Tumienė su dukraite vyksta į Meksiką, kitos važiuoja į Michiganą paežeres, į Union Pier ir kitur.

Gražiai praleidusios atostogas ir pailsėjusios, birutininkės grįžusios į Chicago, naujomis jėgomis vėl įsitrauks į savo draugijos veiklą bei bendrą visuomeninį darbą.